The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi."
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Telephone 994-7917
Chicago: Editor — K. Ķezbers,
2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
SATURDAY, SEPTEMBER 5, 1964

LATVIJA
AMERIKĀ

72. n-rs. SESTDIEN, 1964. GADA 5. SEPTEMBRĪ 14. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto. Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792
Redaktora tālrunis vakaros — 766-2001
Nujorkas redakcijas vadītājs red. V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS, 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A. Tālrunis JI 2-2324, BR 8-8681.

Sveicam tēvzemes brivibas modro sardzi DV Dienās Indianapolē!

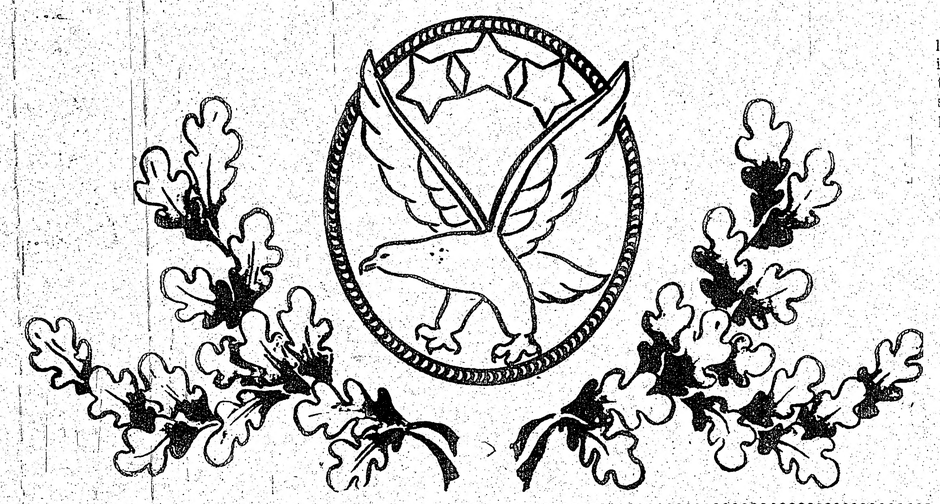

Kenedijs kandidēs Ņujorkā

Ņujorkas valsts demokratu konvencija izraudzījusi virspro-kuroru Robertu Kenediju par savu kandidātu gaidāmās senāta vēlēšanās. Konvencijā Kenedijam bija tikai viens oponents, tautas pārstāvis Stratons, kas ieguva nepilnu simtu balsu, kamēr par Kenediju balsoja vai-rāk kā 600 delegātu.

Domājams, ka pienākot senāta vēlēšanu brīdim, Robertam Kenedijam pretī stāvēs republikāņu senātors Kitings — ne pārāk karsts Goldvotera atbalstītājs. Diplomāte Klēra Būs Lūse, kas solījās kandidēt no republikāņu konservatīvā spārna un oponēt senātoram Kitingam, nolēmusi to nedarīt. Gluži bez opozicijas Kitings tomēr nepaliks, jo republikāņu konservatīvie meklē jaunu kandidātu.

Izšķirēju ciņu tomēr sagaida starp Kitingu un Kenediju.

Kenedija ievēlēšanas gadījumā demokrati var rēķināties ar lielu Ņujorkas valsts vēlētāju atbalstu prezidentam Džonsonam. Pretējā gadījumā ar tādu pašu atbalstu var rēķināties republikāņu kandidāts Berijs Goldvoters.

Ar Kenedija izraudzīšanu ciņa demokratu aprindās vēl nav beigusies. Ir pat iespējams, ka konvencijā izbalsotais kandidāts Stratons sāk tiesas prāvu, lai mēģinātu pierādīt, ka Kenedijam, kas nav dzīvojis Ņujorkas valstī kopš skolas dienām, šai valstī nav tiesības kandidēt.

GRIEĶU PAPILDSPĒKI KIPRĀ

Turcijas valdība apgalvo, ka pretēji pamiera noteikumiem un grieķu solījumiem Kiprā pienākušas jaunas grieķu armijas vienības, skaitā ap 200 vīru. Turcija iesniegusi asu protestu Apvienoto Nāciju drošības padomei, paskaidrojot, ka Kiprā pašreiz nelegāli atrodas 7000 grieķu karavīru, kas atvesti no Grieķijas uzbrukumiem salā dzīvojošai turku minoritātei.

Nedēļas nogalē prezidents Makarioss ieradās Kairo, lai apspriestos ar Apvienotās Arābu republikas prezidentu Naseru. Makarioss, kā zināms, prasījis Padomju Savienības un arī Apvienotās Arābu republikas militāru iejaukšanos Kiprā.

Salai jaunas kara briesmas draud sakarā ar Turcijas paziņoto karavīru rotācijas plānu. Turki grib aizstāt 335 karavīrus ar svaigiem spēkiem no Turcijas. Kipras grieķu valdība paziņojusi, ka tā drīzāk sāks karu nekā ļaus turkiem apmainīt karavīrus.

NASERS SOLA PALĪDZĪBU KIPRAI

No Nikosijas ziņo, ka Kipras prezidents arhibiskaps Makarioss atgriezies no vizītes Apvienotā Arabu Republikā un saņēmis prezidenta Nasera palīdzības solījumus. Nav vēl īsti skaidrs, kādu palīdzību Nasers Makariosam īsti solījis. Kāds Aleksandrijā izdots komūnikē liecina, ka Nasers runājis vienīgi par morālu atbalstu. Tai pašā pilsētā Makarioss savā preses konferencē paskaidrojis, ka agresijas gadījumā pret Kipru Nasers apsolījis visu iespējamo palīdzību.

Kāds Kipras grieķu žurnālists pat zina stāstīt, ka Nasers pie tikvien apsolījis vismodernākos ēģiptiešu ieročus, bet pat militāras bazes Apvienotās Arābu Republikas robežās.

Makarioss no savas puses apsolījis, ka gadījumā, ja Kipra apvienotos ar Grieķiju, sala tiktu demilitarizēta un no tās izvākti visi angļu spēki. 1956. gadā galvenais angļu trieciena spēks pret Ēģipti nāca no Kipras.

Kanadas vanadzēm jauna priekšniece

ATBALSTĪS RAIDĪJUMUS UZ OKUPĒTO LATVIJU

Aizvadītajā svētdienā DV Kanadas valde bija DV Hamiltonas saimes viesi,

Sēdē piedalījās pr-dis R. Epneris, DVCV loc. K. Purmals, vanadžu pr-ce M. Jonāne, valdes, revīzijas un goda tiesas darbinieki: J. Šmits, U. Maksiņš, R. Alksnis, J. Ronis. Ž. Bukovskis, J. Gailītis, O. Ieviņš, A. Taube, K. Bencons, A. Čivželis, P. Rudzītis, Hamiltonas DV nod. pr-ks Ed. Breikš un valdes loc. E. Pulciņš un Toronto nod. pārst. O. Kļavenieks.

Ievadot darba sēdi, ar klusuma brīdi godināja mūžībā aizsaukto Manitobas nod. pr-ku Teodoru Minkēvicu.

Sakarā ar valdes pr-ža R. Epnera nesen aizvadīto 50 gadu jubileju, pr-ža vietn. J. Šmits novēlēja viņam valdes kollēgu vārdā piedzīvot vēl daudz diženu darba gadu un pasniedza velti. Vanadžu pr-ce M. Jonāne sveica jubilāru ar grāmatas velti.

Jubilārs pateicās par novēlējumiem un solījās arī turpmāk cītīgi kalpot DV organizācijas mērķu sekmēšanai. R. Epneris apsveica jauno Kanadas vanadžu pr-ci Moniku Jonāni, jo līdzšinējā pr-ce Ilga Breikša, kurai lieli nopelni vanadžu darbības izveidošanā Kanadā, darba slodzes un studiju dēļ no amata pienākumiem atteikusies. Kanadas DV pr-dis cildināja viņas veikumus un vēlēja sekmes jaunajai amata pārņēmējai, pasniedzot abām ziedus un Ilgai Breikšai par atmiņu arī grāmatas velti. Vanadzes veltīja viņai latvisku šķīvi pateicībā par raženi aizvadītām darba gaitām.

Vanadžu valdē bez pr-ces M. Jonānes turpmāk darbosies līdzšin. valdes loc. Dr. Sv. Treilone, M. Vītola un A. Robežgruntniece

Sēdes dalībnieki aplausiem sumināja DVCV valdes apbalvotos ar zelta krūšu nozīmēm: O. Ieviņu, I. Jankovski, E. Breikšu, A. Čivželi un A. Zeltiņu.

Saņemtas pateicības no skautu un gaidu jendām, kā arī bērnu žurnāla Mazputniņa par materiālo atbalstu darbības sekmēšanai. Saņemti aicinājumi no ASV skautu jendas roveru virsaiša vad. Fr. Sīpola piedalīties roveru un lielgaidu sagaitas nometnē „Imanta," un no Kanadas latviešu katoļu apvienības, tās 15. gadu darbības atceres svētkos Toronto.

K. Purmals referēja par gūtiem iespaidiem Vācijas apciemojumā turienes Dziesmu svētkos, norādot uz to lielisko izdošanos.

DVCV sēdē pieņemti vairāki svarīgi atzinumi par DV organizācijas darbības kāpināšanu. Ar jauno gadu DV mēnešrakstu iespiedīs Kanadas DV apgāda spiestuvē kā arī grāmatu „DV organizācija 20 gados."

Sakarā ar DV organizācijas tuvojošos 20 gadu darbības atceri 1965. un 1966. g šie gadi apzīmējami par DV jubilejas gadiem, kuru ietvaros tad rīkojami īpaši sarīkojumi, sanāksmes, u. t. t.

DV informācijas galvenie līdzekļi ir DV mēnešraksts un Kanadas DV laikraksts „Latvija Amerikā." Bonnā, Vācijā, paredzēts izkārtot raidījumus latviešu valodā uz Latviju un izsūtījumā esošiem, un aktīvi šai virzienā strādā J. Kiploks.

Pēc debatēm atzina, ka pie DV KV radāms radio raidījums uz Latviju fonds, kam ziedojumi iemaksājami DVKV kasierim J. Ronim (55 Woodward Ave., Brampton, Ont.). Pēc pārrunām vienojās lūgt LNAK piesūtīt informācijas iesniegumu norakstus, ko politiskā nozare iesniedz valdībai, lai tā ciešāki sasaņotu abu lielāko organizāciju nozīmīgo informācijas darbu.

Pieaugusi nodaļu aktivitāte, kur varbūt kā nozīmīgs faktors ieskatāma paredzētā balva sekmīgākai nodaļai.

Ārējās informācijas nodaļas vad. J. Gailītis deva ieskatu par iecerēto pretkomūnīstu darbības semināru, kurā varēs piedalīties ikviens, kas vēlas piedalīties pretkomūnistiskās ciņas virzienā. Semināŗs notiks sestdien, 17. oktobrī, plkst. 7 vakarā, Toronto DV nod. namā.

Pēc iekšējās informācijas daļas vad. O. Ieviņa ziņojuma atzina, ka katrai DV biedra ģimenei abonējams DV mēnešraksts, kuŗu turpmāk izdos paplašinātā formātā.

Jaunatnes nodaļas vad. Ž. Bukovskis iepazīstināja ar veikumiem jaunatnes darbā, norādot, ka LNJAK par referentiem pie DV Kanadas valdes izraudzījusi J. Simanovski, Toronto, A. Smiltnieku, Hamiltonā un A. Albertiņu, Londonā. Savus referātus solījušas pieteikt vēl skautu un gaidu jendas un LNAK skolu daļa.

(Nobeigums 4 lpp.)

Divas galvas, divējas domas

Sav. Valstu vēlētāji izjūt dziļas politiskas atšķirības starp 3. novembŗa vēlēšanu kandidātiem Džonsonu un Goldvoteru.

Kuŗš no abiem ir lielāks politikis, kuŗš būtu amerikāņiem izdevīgākais prezidents un kuŗš tiks ievēlēts — tagadējais prezidents Džonsons vai republikānis Goldvoters?

No politiskās karjēras viedokļa raugoties — kas nebūt nenozīmē lielākas spējas — prezidents Džonsons politiskā laukā darbojies krietni ilgāk nekā Goldvoters. Džonsons, kas pašreiz ir 56 gadus vecs, aktīvi politikā darbojies divdesmit septiņus gadus: tautas pārstāvju namā ievēlēts piecas reizes, senātā pavadījis divus terminus, trīs gadus atradies vice - prezidenta un jau deviņus mēnešus prezidenta amatā.

Senātors Goldvoters aktīvi ar politiku darbojies divpadsmit gadu, visu šo laiku pavadot senātā.

Par prezidentu Džonsonu saka, ka viņš ir izveicīgāks nekā senātors Goldvoters tai ziņā, ka, aci nepamirkšķinādams, viņš 24 stundu laikā var mainīt savu nostāju. Džonsons rīkojas pēc izdevības, kamēr Goldvoters ir vairāk principu cilvēks. Džonsons neciešot kritiku, kamēr Goldvoters vienmēr gatavs uzklausīt arī citu domas.

Iekšpolitiskā laukā, jo sevišķi naudas jautājumos, Džonsona un Goldvotera domas dalās tikpat lielos apmēros kā ārpolitikā. Goldvoters ir pret nepārtraukti pieaugošiem valsts izdevumiem un proponē sabalansētu federālo budžetu. Lai gan arī Džonsons ir licis saprast, ka nauda jātērē cik vien saimniecīski tas iespējams, viņam ir daudz plašāki plāni kā tikt no naudas vaļā un palielināt valsts parādu nekā senātoram Goldvoteram.

Prezidents Džonsons cīnās par spēcīgu valdību, iespējami lielu visas noteikšanas koncentrēšanu Vašingtonā. Goldvoters domā, ka no šādas pārliecīgas centralizēšanas no centra tālākās valstis daudz ciestu, ka centralizācijas labumi tās vienkārši nesasniegtu.

Vislielākā dažādība starp abiem kandidātiem jūtama ārpolitikā. Kamēr prezidents Džonsons grib turpināt laipot, mēģināt sadzīvot ar komūnistiem, gan viņiem nekad nepadoties, Goldvoters ir virs. kas grib aukstā kara iniciātīvu pilnīgi pārņemt savās resp. Sav. Valstu rokās. Goldvoters ir deklarējis, ka viņš neielaidīsies nekādos kompromisos ar komūnistiem — Padomju Savienības vai citiem. Goldvoters prasa dinamisku stratēģiju, kuŗas mērķis — uzvara.

Kubas gadījumā Goldvoters neslēpj, ka viņu ievēlot prezidenta amatā, Sav. Valstu nostāja pret komūnistu salu Floridas pievārtē kļūtu daudz stiprāka un noteiktāka, ka viņa politikas mērķis būtu Kastro gāšana. Džonsons gan runā par tālāku Kubas izolāciju, bet viņa vārdos nav manāms nekas tāds, kas liecinātu, ka demokratu valdība būtu ieinteresēta Kubas diktatūras likvidēšanā.

Vietnamā senātors Goldvoters mudina lielāku amerikāņu aktivitāti, lielāku spēku iesaistīšanu, lai izbeigtu pašreizējo mīņāšanos uz vietas. Džonsons ar to negrib riskēt, baidoties, ka tas varētu novest pie atklāta kaŗa ar Ziemeļvietnamu, kurai palīdzību apsolījusi komūnistu Ķīna.

Goldvoters grib stiprināt Ziemeļatlantijas organizāciju un dot šīs organizācijas armijas komandieriem taktisko atomieroču lietošanas pārvaldi. Šis ir viens no viskontroversālākiem senātora Goldvotera priekšlikumiem, jo kopš pirmā atombumbas sprādziena 1945. gadā šo ieroču lietošanas atļauju varējis dot tikai Sav. Valstu prezidents. Prezidents Džonsons noteikti stāv par stipru Ziemeļatlantijas organizāciju, bet atomieroču, kā lielu tā mazu, kontroli grib paturēt Baltā namā. Aizsardzības un atmaksas uzbrukumu jautājumā prezidents Džonsons arvienu vairāk un vairāk sveŗas uz raķetēm. Aviācijas rezerves ģenerālis Goldvoters savukārt vairāk uzticas cilvēku vadītiem lidaparātiem.

Kā Džonsons tā Goldvoters atbalsta Apvienoto Nāciju domu, saprot šīs organizācijas vērtību, bet nesaprot tās trūkumus. Džonsons neaiziet tālāk par pra sību starptautisko organizāciju stiprināt. Goldvoters deklarē, ka nepieciešams stingrāk turēties pie organizācijas chartas un kategoriski pieprasa, lai tādām valstīm, kas nav izpildījušas savas financiālās obligācijas, atņemamas balstiesības pilnsapulcē. Šeit gan jāaizrāda, ka tieši par šo jautājumu Padomju Savienība vēl tikai nesen uzbrukā Sav. Valstu ārlietu ministram Raskam un Apvienoto Nāciju sūtnim Stīvensonam, uzsverot, ka mēģinājums piespiest Padomju Savienību maksāt starptautiskās organizācijas parādus — var beigties ļoti nelaimīgi visai organizācijai.

Goldvotera ievēlēšanas gadījumā lielas pārmaiņas paredzamas Sav. Valstu ārzemju palīdzības programmā. Demokratiem paliekot pie varas, ārvalstu palīdzības programma nākamo četru gadu laikā turpinātu iet līdzšinējās sliedēs. Bet Goldvoters ir iecerējis veseligas pārmaiņas — sociālistu un pret-amerikāniskām valdībām Sav. Valstu dolarus vairs neredzēt.

Ķīnieši prasa krievu territoriju

Padomju Savienības komūnistu partijas oficiozs Pravda uztraucas, ka komūnistu Ķīna savā ekspansijas programmā ieskaitījusi pusmiljonu kvadrātjūdžu padomju zemes.

Pravda aizrāda, ka jau vairākus gadus no vietas komūnistu Ķīna publicējusi kartes, kuŗās plaši Padomju Savienības apgabali, un arī territorijas Burmā, Vietnamā, Korejā, Taizemē, Malajā, Nepalā, Butanā un Sikimā tiek ieskaitītas Ķīnas territorijā. Bez tam, ziņo Pravda, komūnistu Ķīna nolēmusi pārvērst Mongoliju savā provincē.

Pravda uzsver, ka komūnistu Ķīnas territoriālās prasības nepārprotami norāda, cik tālu Pekinga aizgājusi savā aukstā karā pret Padomju Savienību.

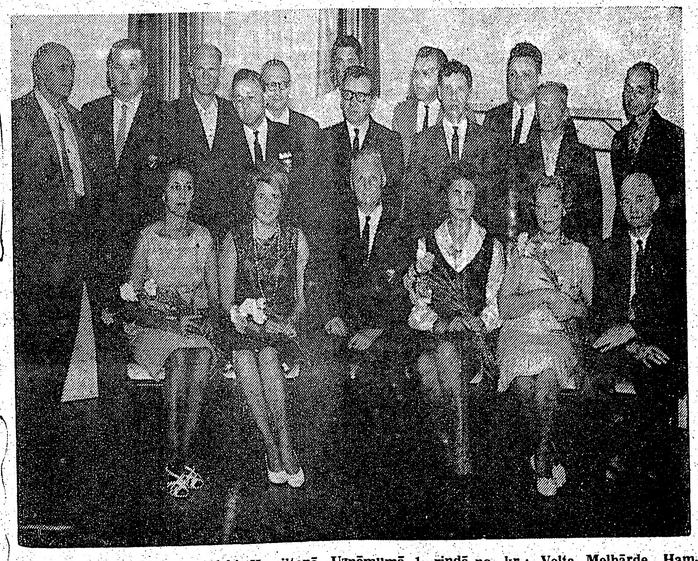

DV KV valdes sēdes dalībnieki Hamiltonā. Uzņēmumā 1. rindā no kr.: Velta Melbārde, Hamvanadžu priekšniece N. Pulciņa, DV KV priekšnieks R. Epneris, Kanadas vanadžu priekšniece M. Jonane, E. Šteina un P. Rudzītis. 2. rindā: J. Šmits, J. E. Breikšs, DV CV loc. K. Purmals, O. Kļavenieks, K. Bencons, A. Taube, A. Čivželis, O. Ieviņš, R. Alksnis, U. Maksiņš, Ž. Bukovskis un J. Ronis. Foto J. Gailītis

APMEKLĒJIET 5. SEPTEMBRI DV Kanadas MEISTARSACĪKSTES ŠAUŠANĀ un ZAĻUMBALLI — BĒRZAINĒ

DEPARTMENT OF CITIZENSHIP AND IMMIGRATION OTTAWA
SEP 8 1964
FILE No.
DEPT. OF CITIZENSHIP AND IMMIGRATION

LATVIJA

72. n-rs. SESTDIEN, 1964. GADA 5. SEPTEMBRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50, 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Prof. Leonards Latkovskis

Vēl par braucieniem ciemos uz Latviju

Ja pa otram lāgam atgriežos pie šī temata, tad to daru, lai savu viedokli, kas izteikts šī laikraksta 1. jūlija numurā ievietotā rakstā, vēl vairāk noskaidrotu un nevis, lai mēģinātu pārliecināt nebraukt tos, kas ir nodomājuši braukt un kas, kā sakās, jau krāj naudu tiem braucieniem. Cilvēki savu pārliecību, ja viņiem tāda ir, tik drīz nemaina. Un romiešu autors Lukiāns par pārliecību saka tā: „Cilvēka pārliecība ir kā nagla, jo tai vairāk brūk virsū, jo tā dziļāk ielien."

Bet sāksim labāk ar naudu. Nauda esot kapitālistu izgudrojums. Ir pazīstams joks, kas noskaidro starpību starp kapitālismu un komūnismu: kapitālisti mīlot naudu, tāpēc tie ieslēdz un sargā naudu, bet komūnisti „mīlot" cilvēkus, tāpēc tie ieslēdz cilvēkus.

Bolševisma režīmā cilvēki ir ieslēgti un saspiesti kā zeķīnī sētmalē (šo teicienu lietoja rakstnieks Kārlis Skalbe pēc sava ceļojuma pa Krieviju trīsdesmitajos gados). Un ja viņi kaut kā sprūk valā, tad dara tā, kā nesen Japānā izdarīja divi krievu mūzikanti: aizbēg prom no saviem uzraugiem.

Latvijas okupācijas vara gan propagandē braucienus uz Latviju, bet ne no Latvijas. Varētu jau būt arī tā, ka dzimtenē dzīvojošiem latviešiem varētu ieteikt apmeklēt savus radus un draugus emigrācijā. Bet tas nenotiek un nenotiks aiz diviem iemesliem: cilvēki ir nabagi un noplicināti, un viņiem nav par ko braukt; otrkārt, nevar uzticēties, vai nebēgs projām, un ja ekskursanti atteiksies atgriezties, tad pietrūks vergu kolchozos un nebūs kas „labprātīgi" brauc uz Kazachstanu apgūt jaunos plašumus.

Braucieni uz Latviju okupācijas varai ir vajadzīgi propagandai un lai iegūtu ārzemju valūtu. Aiz tā iemesla ir grozīti arī dāvanu saiņu sūtīšanas noteikumi: ārzemju preces grauj morāli okupētajā zemē, tāpēc noteikts, lai iemaksā naudu ārzemēs un Latvijā izsniegs stachanoviešu ražojumus. Ka naudu mīl ne tikai kapitālisti, bet arī boļševiki, to liecina arī daži citi apstākļi: daži ASV studenti ir gribējuši studēt Rīgā, bet no viņiem ir pieprasīts maksāt 35 ASV dolarus diennakti par trim ēdienreizēm dienā un gultas vietu studentu mītnē (vienā istabā vairāki).

Okupētajā Latvijā pensija ir 16 rubļu mēnesī, un rublis ir pielīdzināts dolaram. Valdība okupētajā Latvijā cilvēkus sistēmatiski aplaupa. Lielas algas ir tikai partijas vīriem (tauta tos sauc par parazītiem), caurmēra cilvēka alga ir ārkārtīgi zema, parastā alga 80 rubļu mēnesī. Bet uz darba cilvēkiem atrastās naudas lēses tiek atbalstītas komūnistu subversijas Djenvidamerikā un citur, arī Kuba ir jāuztur uz padomju strādnieku lēses.

Uz Latviju esmu sūtījis 8—9 iespiedumdarbu saīsīnus. Nevienu no tiem adresātam nav izsniegts, nedz arī sūtīts atpakaļ, lai gan uz katra sūtījuma bija deklarācija: neizsniegšanas gadījumā sūtīt atpakaļ ar solījumu samaksāt par atpakaļ sūtījumu. Preses izgriezumi bez politiska satura ir iznemti no privātām vēstulēm. Tātad okupācijas vara piesavinās arī iespiedumdarbus, tāpat kā 1940. g. piesavinājās cilvēku privātu mantu: īpašumus un ietaupījumus, noguldītus Pasta krājkasē, bankā vai Ķeguma spēkstacijas obligācijās. Ir cilvēki, kas domā: kam spēks, tam vara, un kam vara, tam taisnība. Viņi turas pie principa: liela zivs apēd mazo, un lieta beigta.

Bet ir arī otrs princips: taisnību un likumības princips. Tāpēc jaunākos laikos nopietnākie Rietumu tiesību filozofi rumā par valsts varas robežām. Valstsvara nav bezgalīga, valsts nevar atļauties darīt visu un palikt nesodīta; valstsvara nevar laupīt un mānīt un triumfēt par saviem upuriem. Tiesiskā un kultūrālā valsts vara ir ierobežota ,tā nevar atļauties visu, kā pie boļševikiem. Tāpēc nopietnākie juristi un valstsvīri Padomju Savienību neieskata par kultūrālu un tiesisku valsti: Tiesiskā un kultūrālā valsts valstsvara pieder tautai, un valstsvaras vienīgais uzdevums un mērķis ir iedzīvotāju drošība un labklājība. Padomju iekārtā vara nepieder tautai, bet mazai minoritātei, kas pastāvīgi ir kara stāvoklī ar tautas vairākumu. Un valsts mērķis ir nevis iedzīvotāju drošība un labklājība, bet komūnisma sistēmas ieviešana ar varas līdzekļiem. Nav pasaulē neviena stūra, kur komūnisms būtu labprātīgi pieņemts, visur, kur tas ir, tas ir ieviests ar meliem, krāpšanu un brutālu varu.

Atsvaidzināsim dažiem atmiņu. Kad Pad. Savienība Latvijā ierīkoja bazes 1939. g., tā apgalvoja, ka Latvijas okupācijas nebūs, bet ka bazes sargās Latvijas robežas pret vācu iebrukumu. Tie bija meli. Pēc pusgada okupēja Latviju. 1940.g. jūnijā okupācijas valdība deklarēja, ka netiks aizkarts privātīpašums. Atkal tas bija meli. Dažas nedēļas vēlāk, 1940. g. 21. jūlijā, notika nacionālizācija. Lai kertu lētticīgos, izsludināja zemes reformu un tiesības turēt desmit hektarus, un kad tie paši cilvēki uz saviem 10 hektāriem jau gribēja rudenī celt sev mājiņas, tad valdība to noliedza, jo plāns bija ierīkot kolchozus un neatļaut individuālas saimniecības. Lai gan valdība bija deklarējusi, ka kollektivizācija nenotiks, bet jau 1941. g. pavasarī ar steigu tā tika sākta, bet karš, paldies Dievam, to izjauca. Tātad zemes reforma bija tikai tautas krāpšanai un arī desmithektarnieki tika piemuļķoti. Valdība ar vienu roku desmit hektarus zemes deva, ar otru tos jau atņēma pēc pus gada. Tas krāpšanas manevrs bija vajadzīgs, lai iegūtu popularitāti masās un lai balsotu par vienu sarakstu. Tādu politiķu sauc par politiķu bez ētikas, bet tāda Padomju iekārta ir pastāvējusi visu laiku.

Staļinam bija četri miesas sargi, kas saņēma pavēles tikai no viņa, t. i., Staļina un kam bija tiesības uz Staļina rīkojuma pamata apcietināt kuru katru, ieskaitot valdības, Politbiroja un paša Staļina ģimenes locekļus. Upuri pazuda bez kādas vēsts, bez tiesas. Pievāca. Pasaulē ir daudzas laboratorijas, kur izdara eksperimentus, bet tos izdara ar jūras cūciņām, pelēm un citiem dzīvniekiem. Padomju Sav. ir viena liela laboratorija, kur dzīvei nederīgais komūnisms tiek eksperimentēts jau 46 gadus pie cilvēkiem, un miljoniem cilvēku šai eksperimentā ir gājuši bojā un tagad aizlet.

Bet ir cilvēki, kas ir lolojuši illūzijas un domājuši to labāko. Tomēr kas ar viņiem notika: bija komūnisti, kas no Latvijas aizbēga uz Pad. Savienību, un visi viņi beidza savu mūžu cietumos un moku kambaros. Daudzi no viņiem atmodās, bet bija jau par vēlu.

Par vienu tādu ļoti raksturīgu gadījumu gribu pastāstīt. Tas bija mans skolnieks Aglonas ģimnazijā Antons Bryuvers no Rudzātiem, bija manā grieķu un latīņu klasē, apdāvināts jaunelis un ar labu raksturu būtu varējis no viņa iznākt lietas koks. 1939. g. bija iepinies komūnistu šūnā. Tika cietumā, kur izdienēja stāžu, 1940. g. tika no cietuma atbrīvots un tālāk taisīja karjēru. 1941. g. jūnijā dažas dienas pēc kara sākuma ar Vāciju viņu nejauši satiku Rīgā uz ielas un gājām kopā gabaliņu. Viņš bija saguris un nomākts. Atmosfaira Rīgā bija nervoza un varasvīri jau saiņojās mukšanai. Es viņam uzmanīgi iejautājos, vai arī viņš taisās projām, tad viņš savādi paskatijās un rādīdams uz pulkšiem, kas gāja pa ielu (pulkši: augšā pulkis, apakšā muļķis, tā tauta sauca sarkanarmiešus) teica: „Ar šiem utainiem?" Tā bija pēdējā tikšanās. Jūlijā sākumā viņu nošāva vācieši.

Skola maksā naudu, saka latviešu paruna, bet dažami tā maksā vairāk — dzīvību. Te vietā ir pāvesta Pija XI vārdi.

„Kas domā sadarboties ar komūnistiem, tas agri vai vēlu kļūs par savas kļūdas upuri."

Irma Dankere

Jaunatnei

Vairāk par dzīvi Sibirijā jūs izzināsit no mazas, neizsakāmi interesantas grāmatiņas „The long walk" by Slavomir Rawicz Tani 24 gadīgs poļu armijas leitnants, kas krīt komūnistu nagos, apraksta savas gaitas tālā Krievzemē un savu bēgšanu brīvībā. Jūs lasīsit, elpu aizturēsiet. Kritika šo grāmatu vienbalsīgi atzīst par „tremendously gripping, exciting and suspense-packed tale, ar great story, skillfully told, and it's all true, every page has the indelible stamp of fact." Šī grāmata maksā tikai 35 centus, tā piedzīvojusi jau vairākus izdevumus un tulkota vairākās valodās. Pasūtiniet par vienu dālderi un dažiem centiem trīs grāmatas un dāviniet tās divas saviem amerikāņu vai kanadiešu draugiem vai savas skolas vai universitātes bibliotēkai. — viņu patelcība Jums pēc lasīšanas būs neviltota.

Apgāds: ACE Books INC., 23 West 47th Street, New York 36, N. Y. (Grāmatas No D-258).

Cita laba grāmata ir „Leave your tears in Mosçow", ko sarakstījusi Barbara Armonas, lietuviete, kas kopā ar savu bērnu pavadījusi 20 gadus Sibirijas nometnēs, izkļuvusi brīvībā un tagad dzīvo ASV. Minētai grāmatai tikai viens mīnuss — tā maksā ap 5 dolariem.

Jaunatnes izsūtīšana un citi līdzīgi notikumi Latvijā un citās vietās aiz dzelzs aizkara, Tev, jaunatne, brīvajā pasaulē uzliek pienākumu runāt — izplatīt minēto grāmatu arī nozīmē runāt. Jo tā nav nejaušība, ka esi izglābta no līdzīga likteņa; nav nejaušība, ka drīksti dzīvot, domāt, mācities un strādāt brīvībā. Likteņu Lēmējs pārcēla tevi uz brīvu zemi, lai tu kļūtu par dzīvu liecinieku tiem, kas nedrīkst domāt, runāt, klausīties, lasīt, braukt un dzīvot, kā viņi paši grib. Esi viņiem labs liecinieks, lai tu vēlākos gados pats par savu kūtrību nekaunētos.

☆

Archibīskapu Dr. K. Kundziņu dzirdēju kādā sanāksmē sakām: „Tev, jaunatne, daudz nepadarītu darbu, daudz neizdomātu domu, daudz neizstaigātu ceļu." Šie brīnišķie vārdi aptver visu to dzīves bagātību, kas tev, jaunatne, vēl stāv priekšā, Tevi gaida.

Mēs, vecāki, varbūt, ne arvien aptveram, ne arvien apzināmies, ka mūsu jaunā audze cīnās ar dažādām problēmām. Kāds jauns latvietis man reiz sarunā teica: „Pa manām bērnu dienu debesīm joņo mākslīgie sateliti, es mokos ar dažādiem jautājumiem, bet neatrodu atrisinājumu, es maldos kā tumsā." Vai tas nav sauciens pēc palīdzības? Tādi un līdzīgi jautājumi mums i r jādzird, mums, t. i., vecākiem, skolotājiem, mācītājiem, jaunatnes pulciņu vadītājiem. Diskusijas stunda katrā jaunatnes grupā būtu nepieciešama. Jaunatne meklēdama meklē, tā degtin deg, lausim tai tikt pie vārda, jautāt, diskutēt, dzirdēt citu domas, savu viedokli aizstāvēt, izskaidrot. Jaunie meklē padomu dzīves mērķa nosprausšanai; meklē palīdzību ticības jautājumos; meklē skaidrību morālās problēmās. Mēs nedrīkstam būt vīlušies par saviem bērniem, mēs nevaram arī gribēt, lai jaunie tūliņ visu tic, jo: ne tikai no vārdiem, bet arī no pašas dzīves viņiem jāuzzina par Dieva esmi. To nevar pasteidzināt, priekš tā vajag laika. Ticība atkarīga no augšanas likuma — kā viss, kas dzīvs. Vācu rakstnieks, Ernests Vildenbruchs savā grāmatā „Bārinu asaras" starp citu saka: „Pulkstenus un bērnus nevar pastāvīgi uzvilkt — viniem jālauj arī iet."" Vai mēs, vecāki, dienišķo malzi pelnādami, bieži noguruši, bieži vienaldzīgi, — vai mēs atrodam pietiekami laika priekš saviem bērniem? Šad tad mēs viņus pelam, viņus kritizējam, bet arī mēs paši neesam bez vainas. Un no otras puses: vai jaunie arvien izprot, ka viņu vecāki pa lielai daļai strādā fizisku darbu, pie kura nav pieraduši, bet piespiež sevi pierast — vai tas nav arī bērnu dēļ? Neviens nekad jūs dzīvē vairāk nemīlēs kā jūsu vecāki — viņi grib to labāko priekš jums, viņu domas vijas ap jūsu nākotni, viņu darbs ir jūsu labā, jūsu izglītībai, jūsu dzīves atvieglošanai, viņu lūgšanās jūs nekad neesat aizmirsti Bet mēs, vecāki, neprasīsim, lai jaunie dzīvotu mūsu pagātnē, nevilksim viņus atpakaļ mūsu pagājušās dienās, kuŗas mums pašiem, bez šaubām, ir milas un atmiņā kā apzeltītas; atzīsim pie saviem bērniem un dzīvosim līdz viņu jauno dzīvi viņu tagadnē.

Paies tikai nedaudz gadu, un viens otrs no jums jauniem nodibinās savu pašu ģimenes dzīvi. Kad pēc kāda laika pie jums ierādīsies pirmā atvasīte, tad nemanot jūs paši būsit vecāki un ierindosities tanī grupā, kuŗus jūs šodien ieskatāt par vecīšiem. Kad tāds mazs cilvēka bērniņš augs jūsu vidū un jūs to savā mīlestībā ietīsit kā maigā, mīkstā segā, tad gadu robežas būs it kā mainījušās, it kā izlīdzinājušās, un jūs savus vecākus labāk sapratīsit, jo būsit tikuši v i ņ u lomā. Un katra meita savu māti dziļāk mīlēs tad, kad viņa pati būs nesusi sevī topošu dzīvību, kad viņa klusos brīžos būs saklausījusi un izjutusi sevī otras mazas sirds pukstienus, kad viņa pie savas miesas būs piedzīvojusi radīšanas brīnumu.

Bet līdz tam laikam, kamēr sāksit domāt par patstāvīgas kopdzīves uzsākšanu, līdz tam laikam saglabājiet sevi un turiet sevi tīru, tīru pie miesas un dvēseles, jo ir traipi, kuŗus ar ūdeni noskalot nevar. Neizšķērdiet sevi, bet glabājiet skopi visus glāstus, visus skūpstus, visu maigumu, visu mīlu — kā jaukāku dāvanu, kā dārgāku pūru v i e n a m cilvēkam, tam vistuvākam, ar kuŗu reiz kopā pa dzīves ceju iesit. Mīla un uzticība ir jēdzieni, kuŗi gadu rietējumā paliek nemainīgi, jo tie ne novecojas, nedz modernizējas.

☆

Tanīs neparastos pēckara un bēgļu laika apstākļos, kad mēs visi tikām izrauti no mūsu parastās dzīves, kad viss līdz tam pastāvošais sabruka, kad mūsu dzīves ārējais pamats pazuda, — vai reizē nesabruka arī daļa laulību, t. i., tās kopdzīves, kuŗas bazējās uz materiālām vērtībām, kuŗas balstījās uz īpašumiem, banku kontiem, uz skanošu uzvārdu, uz imponējošu titulu: — viņi izšķīrās, jo pēkšņi trūka viss tā, kas viņus bija saturējis kopā.

Bet bija arī citas ģimenes, bija arī tādi laulāti draugi, kuŗus šis pārvērtību laiks vēl ciešāk saliedējis kopā. Viņi bija zaudējuši visu, izņemot viens otru. Un tieši kopīgie smagie pārdzīvojumi, kopīgā nelaime, bērna nāve, atšķirtības laiks sakarā ar vīra gūstu, viss tas viņus bija saliedējis kopā vēl ciešāk, vēl dziļāk, viņi bija saauguši pašās saknēs — kā koki.

(Nobeigums sekos)

BALTIJAS SAVIENOTO VALSTU PROJEKTS

Baltijas juristu sadarbība.

Baltijas tiesību zinātniskā darba kopa saziņā ar Baltijas juristu apvienību ASV bija sasaukusi Hamburgā „Dziesmu svētku" laikā Baltijas juristu sanāksmi. Plašās darba kārtības smaguma punktā bija „Baltijas valstu kolonizēšanas tiesiskie aspekti," par ko referēja D. Loebers (Starptautiskās tiesības un kolonizēšana), A. Silde (Deportācijas, kā kolonizēšanas līdzeklis) un N. Valters (Valstiskā un nacionālā suverēnitāte). Šiem referātiem sekoja plaša domu izmaiņa juristu, kas bija ieradušies no vairākām valstīm, starpā.

Kā redzams, Baltijas juristi tiesību jautājumus pētot nebaidās pieskarties arī aktuāliem, t. s. „karstiem jautājumiem." Pēc vairāku citu tiesību jautājumu aplūkošanas tiešos un arī rakstveidā iesūtītos referātos, kā sanāksmes otrais smaguma punkts atkal bija „karstais jautājums" par „Baltijas savienotām valstīm" uz prof. Kārļa Dzelzīša no ASV iesūtītā referāta pamata.

Sakarā ar tik daudzām ar šo jautājumu saistītām tiesiskām problēmām, kas prasa arī pārrunu dalībnieku nopietnāku iepazīšanos ar visu iespējamo materiālu, aplūkojot īpaši arī jau agrāk izstrādātos projektus (Cielēna, Seltera), sanāksme nosprieda apzināt visus iespējamos materiālus, tos pavairot un jau laikus izdalīt visiem dalībniekiem, bet pašu Dzelzīša referāta apspriešanu turpināt nākamā sanāksmē, kuŗu, uz igauņu juristu biedrības aicinājuma pamata, nolēma noturēt 1965. gada septembrī Tokhalmā.

Tādā kārtā nākamo Baltijas juristu sanāksmi rīkos jau kopīgi trīs juristu organizācijas. Domājams, ka jau laikus zinot par kongresa notikšanas vietu un laiku varēs ierasties tur arī vēl plašāks skaits dalībnieku no citām zemēm, lai tad kopīgās pārrunās panāktu visu Baltijas tautu tiesībnieku ciešāku saliedējumu un kopīgu atzinumu izkristallizēšanos.

Nolēma arī Baltijas tiesību zinātniskās darba kopas izdotā žurnāla „Baltische Recht," kas jau tagad ir plaši izplatīts augstskolu, institūtu un organizāciju bibliotēkās, ievietot arī oriģinālrakstus angļu valodā, pārvēršot to tādā kārtā par zinātnisku divvalodu žurnālu, cerot uz viņa izplatīšanu arī angliski runājošās zemēs. Tāpat nolēma arī ciešāk sadarboties ar nacionāliem (igauņu, latviešu un lietuviešu) juridiskiem žurnāliem, pārņemot no tiem, pēc redakciju ieteikuma, atsevišķus rakstus, ko tad tulkojumā publicētu kopīgā vācu - angļu žurnālā. Par sanāksmes norisi un darba rezultātiem izrādīja dzīvu interesi arī vācu un zviedru tiesībnieki.

N. V.

Iznākusi O. KROLLA

DAUGAVA LATVJU DAINĀS

Maksā $ 1,-

Pasūtinot izdevniecībā: 75 ¢.

Rakstīt: O. Krolls, 12 Harrison St., Oak Park, Illinois, 60304, USA.

POLITISKIE VĒROJUMI FRANCIJAS CEĻOJUMĀ

Izbraukumos ir daudz patikamāk būt kopā ar franču, nekā ar stīvajiem britiem: franči labprāt uzņem svešnieku savā sabiedrībā un ielaižas sarunās ar to. Cenšos sarunās izdibināt dažādu iedzīvotāju šķiru politisko noskaņojumu. Paliek iespaids, ka „mazais cilvēks" visumā akceptē de Golla politiku. Kaut gan viss nav tā, kā tam vajadzētu būt, tomēr viņš jautā: „Kas gan varētu aizvietot de Gollu?" Franči akceptē arī de Golla aliansi ar Vāciju; pat tie, kuŗu ģimenes locekļi krituši karā ar Vāciju, saka: „Šī alianse ir nepieciešama." Francijā ir daudz vācu tūristu, un daudz franču pavadot savu atvaļinājumu Vācijā. Notiekot arī dzīva skolu jaunatnes apmaiņa. Ne visai populāri Francijā ir amerikāņi, bet vēl mazāk briti. Interesanti ir salīdzināt vienā ziņā franču un angļu psīcholoģiju: angļus tur savu zemi par vislabāko pasauli, kuŗai nav nekādu trūkumu, francūzis turpretim atrod visādus trūkumus Francijā un atklāti kritizē tos. Par nelaimi Francija ir pašlaik ļoti dārga zeme (it sevišķi viesnīcas). Rodas iespaids, ka Francija sāk izveidoties par kaut ko līdzīgu Anglijas „Welfare state." Frančiem ir pat garāks atvaļinājums nekā britiem — vesels mēnesis (Anglijā parasti tikai 2 nedēļas).

Francūziete, kuŗa strādājusi Alžīrijā (bet nav tur dzimusi), stāsta par briesmīgo terroru no abām pusēm cīņu laikā. Alžīrijas bēgļi esot daudzmaz iekļāvušies Francijas saimniecībā, arī sanēmuši zināmu atlīdzību par zaudējumiem, tomēr rūgtums vēl palicis. Pēc Elzasas zaudēšanas 1871. gadā Francijas valdība nometinājusi Alžīrijā daudz elzasiešu, tie ierīkojušies tur — un tagad atkal bijuši spiesti pamest visu. Dienvidfrancijā vēl esot daudz spāniešu no Spānijas pilsoņu kara laika (piemēram Tuluzā vairāk desmittūkstošu). Francijā viņi neliekas būt sevišķi populāri. „Tie ir dzimuši anarchisti, un domā tikai par slepenām biedrībām," saka viens no maniem sarunu biedriem.

Krievu valoda iespiežas arī Francijas skolās. Kāda Francijas skolotāja min šādus skaitļus: visā Francijā 150.000 skolnieku mācoties krievu valodu, no tiem 10.000 kā pirmo svešvalodu.

Dienvidfrancijā uzaugusi francūziete stāsta man par nēģeru problēmu Dienvidafrikā un ārzemju avīžu pārspīlējumiem. Valdība rūpējoties par nēģeru skolām, viņu materiālām un higiēniskām vajadzībām, bet, pēc viņas stāsta, neesot iespējams dot melnajiem balsošanas tiesības līdzīgi baltajiem, jo pēdējie tad pilnīgi pazustu melno miljonu masā un būtu padoti to žēlastībai; tad tiktu iznīcināts viss baltās rases civilizācijas darbs, kuŗu tā veikusi Dienvidafrikā. Melno kūdīšanā pret baltajiem, protams, lielu lomu spēlējot komūnisti.

A.A.

Sarkanais lapsa

Ziema tuvojas beigām, bet pavasaris vēl nebija iestājies, kad Ukraīnas sādžā Kaļinovkā kalējam un sīkgruntniekam Sergejam Chruščevam ieradās mantinieks. Tas notika 1894. gada 17. aprīlī. Puiku nokristīja par Nikitu. Viņam bija arī māsa Irīna, par viņas likteni nav ziņu.

Chruščeva vecāki dzīvojuši trūcīgos apstākļos — tēvam bijis jāpiepelnās Ruščenkovas ogļraktuvēs.

Pavasaros Sergejs Chruščevs atgriezies šādžā, lai apstrādātu savu šauro zemes strēmelīti.

Nikita, sasniedzis skolas vecumu, sāk mācities lasīt un rakstīt sādžas trīsklasīgā skolā. Viņš tur no galvas mācījies psalmus, dziedājis korī korāļus un svētdienās, kopā ar vecākiem, apmeklējis baznīcu. Skolotājs vairāk vērības pievērsis ticības lietām, mazāk pareizrakstībai.

Paaudzis lielāks, Nikita ganījis sava tēva divas gotiņas un citu „kulaku" aitas un govis.

Nikitam, 15 gadus vecam esot, vecāki pārcelas uz Juzovku. Tur Nikita nedēļas nogalēs tīrija raktuvēs tvaika katlus, piepelnīdams kādu rubli. Beidzot viņš strādā raktuvēs par mācekli. Toreiz viņa mērķis bija kļūt par mašīnatslēdznieku.

Padomju Savienības leģendā Nikita ir jauns ogļracis, kas sviedriem un putekļiem pārklāts, cīnās pret kapitālistiem.

Norādījumi par Nikitas jaunības gadiem ir samērā trūcīgi. Zināms tikai, ka viņš bijis ļoti nepastāvīgs un nav varējis tikt uz priekšu.

Reizēm Nikita pat domājis par izceļošanu uz Ameriku, cerēdams jaunajā pasaulē atrast sev laimi. Savā ASV apmeklējumā viņš pats to stāstījis, piebilzdams, ka no viņa būtu iznācis miljonārs vai svarīgs rūpnīcas īpašnieks. Viņš tomēr palicis cariskajā Krievijā un kļuvis revolūcionārs.

Toreiz, jaunībā, Nikita tomēr nebija nekāds revolūcionārs.

1905. gadā ap Krievijas troni sāk pūst skarbi vēji. Revolūcijas dzirksteles iedegas visā plašajā Krievijā. Vēlāk revolūcionāri tās pārvērta degošā sārtā.

Vēl 1917. gadā, kad Nikita ir 23 gadi vecs, viņš ir nenoteikts, svārstīgs gadījuma darbu strādnieks. Viņš vienmēr vēro notikumus, bet nogaida. Vai toreiz viņš revolūcijai bija par jaunu? Citi viņa vecumā jau bija jutuši revolūciju, metušies tajā iekšā, pat miruši. — Nikita tikai vēroja.

Četrdesmit gadus vēlāk, Padomju Savienības sūtņi ārzemēs izdala propagandas brošūras, kuŗās Nikita pataisīts par lielu revolūcionāru jaunībā.

Īstenībā Nikita Chruščevs vēl nemaz nepiederēja pie komūnistu partijas.

Nav īsti zināms, kad Chruščevs iestājies partijā, bet gan ne agrāk kā 1918. gadā.

Polijas nedēļas laikraksts „Politika" min, ka Nikita partijas biedra karti ieguvis tikai 24 gadu vecumā. Tātad partijā viņš iestājies tikai tad, kad revolūcijā bija uzvaršuši lolševiki.

Šis fakts sagādā lielas galvassāpes padomju rakstniekiem, jo viņiem par visu varu jāpierāda, ka Nikita jau 1917. gadā bijis komūnistu partijas biedrs.

Tanī laikā Nikita strādā Ruščenkovā, kur toreiz pat vēl nebija partijas organizācijas.

Tad, kad Nikita iestājās partijā, vecajiem cīnītājiem derēja katrs. Jaunie partijas locekļi gan bija citos uzskatos. Liekas, ka jau tad viņos bija nobriedusi doma: gan mēs jums, veciem, parādīsim! Viņi arī „parādīja," tomēr tikai tad, kad risks bija mazs, bet izredzes lielas.

25 gadu vecumā Nikita ir kādas sarkanarmijas vienības komisārs. Iespējams, ka viņš šai laikā bijis precējies un ka viņa pirmie divi bērni dzimuši 1916. un 1918. gados.

1922. gadā Nikita atvaļināts no armijas un atgriežas Donas ogļraktuvēs. Viņu iecel par šachtas vaditāja palīgu. Viņš vairs nav vienkāršs ogļracis, bet partijas organizātors.

Šinī laikā, pēc pārdzīvotā pilsoņu kara, Padomju Savienībā iestājās drausmīgs bads.

Nikita sāk mācīties techniskā ogļraču skolā, ko beidz 1925. gadā. Raktuvēs viņš atgriežās kā politiskais komisārs.

1922. gadā Kronštates matroži sacēlās pret asiņaino terroru. Sacelšanos apspieda visbriesmīgākā veidā. Ir pierādījumi, ka Nikita simpatizējis matrožiem, bet pratis savlaicīgi nostāties vareno pusē.

Komūnistu partijas desmitā sanāksmē tika apstiprināta valdības nemaldība vārdos un darbos. Diskusijas netika atļautas. Atlika tikai akla padevība valdībai.

Nikita bija viens no padevīgākiem. Kad pēc Ļenina nāves Juzovku pārdēvēja par Staļinu, Nikita teica spīdošu runu, cildinādams Staļinu.

Kaganovičs, ko Staļins sūtīja uz Ukraīnu tīrīšanas akcijai, ievēroja Nikitu, toreizējo politisko komisāru Staļino ogļraktuvēs. Pēc tam Nikita bijis galvenais palīgs tīrīšanas akcijā.

1929. gadā Nikitu pārcel uz Staļino, kur viņš jau pildīja partijas sekretāra pienākumus. Tikai tagad sāk parādīties Nikitas augošās karjēras pirmās pazīmes.

1930./32. gados, vislielākā staļinisma krizes laikā, Nikita jau bija apgabala komitejas priekšsēdis Maskavas partijas aparātā. Biedrs Nikita jau sildījās visuvarenā Staļina saulītē.

Staļinam šai laikā vajadzēja spējīgus organizātorus, jo viņa iekarotais tronis ļodzījās: valsts stāvēja sabrukuma priekšā. Druvas bija izpostītas un lielā iedzīvotāju masa paslepus kurnēja. Ukraīnā vien bada nāvē miera ap desmit miljoni cilvēku.

Nikita šai laikā bija Maskavas pilsētas komitejas otrs sekretārs. Viņš ir svarīgs komūnistu varas vīrs , bet no vulkāna krātera stāv pienācīgā atstatumā— lai neapdedzinātos. Revolūcionāri, kas pie šīs taktikas nepietuvējās, sadega, vai iekrita krāterī.

(Turpinājums sekos.)

Latviešu

Mārtiņa Zīverta lugas „Kurrpurru" izrāde ar Losandželosas ansambli Anša Tipāna režijā ir viena no tām izrādēm, kuŗas iespaidu skatītājs pēc izrādes nēsā sev līdzi vēl ilgāku laiku pēc rezētā. Autors, režija, spēle, kopīgā vienībā, — iedarbojusies un panākts tas, kas mākslas darba uzdevums panākt. Sniedzējs ar saņēmēju bijis kontaktā.

Šis ir trešais Zīverta lugas Kurrpurru iestudējums. Pirmais sniegts Austrālijā, otrs Toronto Daugavas Vanagu ansambļa uzvedumā Toronto un trešais Losandželosas ansambļa ceļojumu viesizrādēs. Lugas atstāstījumi un spēles analizējumi jau vairākkārt rakstīti un lasīti.

Darba vadlinijas katrs režisors var interpretēt un spēles veidos parādīt dažādi, nemaz nenovirzoties no temas. Savu individuāli noteiktu tulkojumu sniedz A. Tipāns kā režijā, tā Antija lomas tēlojumā. Režisors ir reāli psiholoģiskās skolas audzēknis, un savā darbā kā tāds viņš arī parādās. Lugā dziļa filosofija, kas darbībā un tēlos ansamblim paver plašu pārdzīvojumu un spēles iespēju skalu. To tēlotāji arī pilda un pārdzīvo koncentrēti, vietām skarbā eksaltācijā. (Abigaila, Antijs). Režisors tēliem gan devis, gan atļāvis lielu vietu izteikti plašam žestam. Visas grības un domu darbības režijas darbā saskatāmas kā grafisks zīmējums. Tā arī pieminētais žests, un ne vienā vien vietā, tāpat grafiski uzsvērtā poza nepaliek kā pārdzīvojuma daļa, bet kā skatuves izteiksmes līdzeklis par sevi; kā punkts vai svitra grafiskajā darba zīmējumā. Emocionālais var arī pazust, ja nesedz šo žestu vai pozu un nesakļaujas ar to. Par laimi abi galveno lomu tēlotāji ir pārdzīvojuma aktieri; kādu klasificējumu pielieto mākslas teorētiķi un paidagogi. Ja reāli psiholoģiskā stilā tverto spēlē, kā šajā, vietām abiem tēlotājiem forma ar emociju nesaliedēti katra par sevi, tad kādā cit

Kāds mākslini radis bez šu analiz noslēpum trīs vār atslēgu rim, lom dzot izr izrādē. skatuvē, ru ved un skat

Ja šai du pašu dos: „T viet tēlo ticējumā mējās s pie mir mā rauc tikušo. S kā kļūd Tās don ņa tam pānam l ta pašro

Tikpat lomas t Abigaila pulkā i sieviešu lotāja, atzīmēt Tā tikai dekai ir izkopti juma at reizi tēl lomā, g ticējum kot līku ma ap jums b resants, ticētu las — satiekar kaut M Spodra padara gā dots. ar leņķ un fra

M. Kovaļevska

Pusapslipētas

Reiz, pagātnē, kad mani vēl par Grietu un Grietiņu saukāja, skolā uzdeva rakstīt garāku domrakstu: Kā es aizvadīju vasaru.

Rakstīju par sava šūpļa pilsētu Liepāju. Par Liepāju, tās vējainām ielām, par Annas baznīcas zvaniem un citu baznīcu zvaniem, par mācītāja Sandera iksvētdienas spredikiem, un par tirgiem.

Man ļoti patika tirgi. Stāstīju par rindā satupušām vecenītēm un to lakatiņiem. Stāstīju: vienai grozā meža ogas — vidū stopiņš. Otrai spilgtu spilgtās pukītes — pati, ar biti, zilganās ēnās.

Ceturtā, un vēl citas, jau lepni piedāvā pirmās-sēnes — gailenes! Gailenes vienmēr bijušas dzeltenas, saules apspidētas, tās man šķita zelta taurītes no pasaku valsts, kur mājo tikai rūķīši.

Bet es stāstiju arī par smilšainā un jūras zālēm mēslotā zemē briedušiem kartupeļiem. Par jauniem burkāniņiem — īkšķīšiem. Par zaļām pākstīm, kur slēpjas saldie cukura zirnīši un kāds tārpiņš.

Tomātu, gurķu un milzeņu kirbju laiks krāsās un skatā bija daudz smagāks. Sēņu pekas un baravikas — pamatīgākas. Gandrīz uzrunāt: Labdien madamas, no kuŗas mežu muižas?"

Un zivis. Stāstīju par strimlām, kas Rīgā pārvērtušās rentģēs, tāpat kā knaušī — odos. Par mencām — svaigām un sakaltētām. Par butēm, uz silķu muciņām sasēdušām sievām, kam šķērsu pāri priekšautiem nokarājās siksnās iestiprināti naudas maki. Taukās silķes, zvīņas, pilošais sālījums un maki, tāpat sievu plaukstās sīknaudas ripi-

uz Latviju

ikt vējusi visu laiku.

au- Staļinam bija četri miesas sar-
par gi, kas saņēma pavēles tikai no
un viņa, t. i., Staļina un kam bija
ir tiesības uz Staļina rīkojuma pa-
vi- mata apcietināt kuŗu katru, ie-
ēc skaitot valdības, Politbiroja un
viri paša Staļina ģimenes loceklus.
ta Upuri pazuda bez kādas vēsts,
sti: bez tiesas. Pievāca. Pasaulē ir
lsti daudzas laboratorijas, kur izda-
un ra eksperimentus, bet tos izda-
ms ra ar jūras cūciņām, pelēm un
ošī- citiem dzīvniekiem. Padomju
ie- Sav. ir viena liela laboratorija,
bet kur dzīvei nederīgais komū-
āvi- nisms tiek eksperimentēts jau
vai- 46 gadus pie cilvēkiem, un mil-
ne- joniem cilvēku šai eksperimentā
lab- ir gājuši bojā un tagad aiziet.
stē- Bet ir cilvēki, kas ir lolojuši
zek- illūzijas un domājuši to labāko.
ira, Tomēr kas ar viņiem notika:
tīgi bija komūnisti, kas no Latvijas
tas aizbēga uz Pad. Savienību, un
nu visi viņi beidza savu mūžu cie-
tumos un moku kambaŗos. Dau-
ni- dzi no viņiem atmodās, bet bija
tvi- jau par vēlu.
ap- Par vienu tādu ļoti raksturīgu
ijas gadījumu gribu pastāstīt. Tas
Lat- bija mans skolnieks Aglonas
oru- ģimnazijā Antons Bryuvers no
ga- Rudzātiem, bija manā grieķu un
ūni- latīņu klasē, apdāvināts jaunek-
ēja, lis un ar labu raksturu būtu
pa- varējis no viņa iznākt lietas
Da- koks. 1939. g. bija iepinies ko-
21. mūnistu sūnā. Tika cietumā,
ja. kur izdienēja stāžu, 1940. g. ti-
āja ka no cietuma atbrīvots un tū-
tu- līt taisīja karjēru. 1941. g. jūnijā
tie dažas dienas pēc kaŗa sāku-
kta- ma ar Vāciju viņu nejauši sati-
sev ku Rīgā uz ielas un gājām kopā
plie- gabaliņu. Viņš bija saguris un
kol- nomākts. Atmosfaira Rīgā bija
ālas nervoza un varasvīri jau saino-
iba jās mukšanai. Es viņam uzma-
vizā- nīgi iejautājos, vai arī viņš tai-
g. sās projām, tad viņš savādi pa-
kta, skatījās un rādīdams uz pul-
o iz- kšķiem, kas gāja pa ielu (pulķī-
bi- ši: augšā pulķis, apakšā mul-
arī ķis, tā tauta sauca sarkanarmie-
mul- šus) teica: „Ar šiem utaiņiem?"
des- Tā bija pēdējā tikšanās. Jūlija
, ar sākumā viņu nošāva vāceši.
pus Skola maksā naudu, saka lat-
s bi- viešu paruna, bet dažam tā mak-
bulā- sā vairāk — dzīvību. Te vietā
par ir pāvesta Pija XI vārdi.
tiku „Kas domā sadarboties ar ko-
bet mūnistiem, tas agri vai vēlu
astā- klūs par savas kļūdas upuri."

lapsa

pla- soņu kaŗa, Padomju Savienībā
cio- iestājās draudzīgs bads.
tā. Nikita sāk mācīties techniskā
a ir ogļraču skolā, ko beidz 1925. ga-
ikts, dā. Raktuvēs viņš atgriezās kā
rād- politiskais komisārs.
noti- 1922. gadā Kronštates matro-
reiz zi sacēlās pret asiņaino terroru.
nu? Sacelšanos apspieda visbriesmī-
utu- gākā veidā. Ir pierādījumi, ka
iek- Nikita simpatizējis matrožiem,
ikai bet pratis savlaicīgi nostāties
vareno pusē.
Pa- Komūnistu partijas desmitā
mēs sanāksmē tika apstiprināta val-
ras, dības nemaldība vārdos un dar-
ielu bos. Diskusijas netika atļautas.
Atlika tikai akla padevība valdī-
vēl bai.
nis- Nikita bija viens no padevīgā-
kiem. Kad pēc Ļeņina nāves Ju-
ruš- zovku pārdēvēja par Staļino, Ni-
ne kita teica spīdošu runu, cildinā-
dams Staļinu.
„Po- Kaganovičs, ko Staļins sūtīja uz Ukrainu tīrīšanas akcijai,
ijas ievēroja Nikitu, toreizējo polītis-
ga- ko komisāru Staļino ogļraktu-
viņš vēs. Pēc tam Nikita bijis galve-
ūci- nais palīgs tīrīšanas akcijā.
vas- 1929. gadā Nikitu pārcel uz
jo Staļino, kur viņš jau pildīja par-
āda, tijas sekretāra pienākumus. Ti-
bijis kai tagad sāk parādīties Nikitas augošās karjēras pirmās pa-
Ruš- zīmes.
bija 1930./32. gados, vislielākā sta-
arti- linisma krizes laikā, Nikita jau
rēja bija apgabala komitejas priekš-
ekļi tā. Biedrs Nikita jau sildījās vi-
kas, suvarenā Staļina saulītē.
edu- Staļinam šai laikā vajadzēja
em, spējīgus organizātorus, jo viņa
ija," iekarotais tronis lodzījās; valsts
bija stāvēja sabrukuma priekšā. Dru-
vas bija izpostītas un lielā ie-
kā- dzīvotāju masa paslepus kurnē-
ko- ja. Ukrainā vien bada nāvē mi-
šai ra ap desmit miljonu cilvēku.
viņa Nikita šai laikā bija Maskavas
916. pilsētas komitejas otrs sekre-
nāts tārs. Viņš ir svarīgs komūnistu
nas varas vīrs, bet no vulkāna krā-
par tera stāv pienācīgā atstatumā—
Viņš lai neapdedzinātos. Revolūcionā-
bet ri, kas pie šīs taktikas nepietu-
rējās, sadega, vai iekrita krāte-
pil- rī.

(Turpinājums sekos.)

Latviešu teātŗa sargi

Edvarts Tūters

Mārtiņa Ziverta lugas „Kurrpurru" izrāde ar Losandželosas ansambli Anša Tipāna režijā ir viena no tām izrādēm, kuŗas iespaidu skatītājs pēc izrādes nēsā sev līdzi vēl ilgāku laiku pēc redzētā. Autors, režija, spēle, kopīgā vienībā, — iedarbojusies un panākts tas, kas mākslas darba uzdevums panākt. Sniedzējs ar saņēmēju bijis kontaktā.

Šis ir trešais Ziverta lugas Kurrpurrū iestudējums. Pirmais sniegts Austrālijā, otrs Toronto Daugavas Vanagu ansambļa uzvedumā Toronto un trešais Losandželosas ansambļa ceļojumu viesizrādēs. Lugas atstāstījumi un spēles analizējumi jau vairākkārt rakstīti un lasīti.

Darba vadlinijas katŗs režisors var interpretēt un spēles veidos parādīt dažādi, nemaz nenovirzoties no temas. Savu individuāli noteiktu tulkojumu sniedz A. Tipāns kā režijā, tā Antija lomas tēlojumā. Režisors ir reāli psīcholoģiskās skolas audzēknis, un savā darbā kā tāds viņš arī parādās. Lugā dziļa filosofija, kas darbībā un tēlos ansamblim paver plašu pārdzīvojumu un spēles iespēju skalu. To tēlotāji arī pilda un pārdzīvo koncentrēti, vietām skarbā eksaltācijā. (Abigaila, Antijs). Režisors tēliem gan devis, gan atļāvis lielu vietu izteikti plašam žestam. Visas gribas un domu darbības režijas darbā saskatāmas kā grafisks zīmējums. Tā arī pieminētais žests, un ne vienā vien vietā, tāpat grafiski uzsvērtā poza nepaliek kā pārdzīvojuma daļa, bet kā skatuves izteiksmes līdzeklis par sevi; kā punkts vai svītra grafiskajā darba zīmējumā. Emocionālais var arī pazust, ja nesedz šo žestu vai pozu un nesakļaujas ar to. Par laimi abi galveno lomu tēlotāji ir pārdzīvojuma aktieŗi; kādu klasificēsevi, tad abi aktieŗi to var veikt kādā citā inscenējumā un lomā.

Kāds ievērojams skatuves mākslinieks savā mūža darbā atradis bez gaŗu teorijas lapas pušu analizēm mazu teātŗa mākslas noslēpumu atslēgu, ko nosauc trīs vārdos: „Ja es būtu". Šo atslēgu jānēsā līdz katram aktieŗim, lomu sagatavojot un snīedzot izrādē. A. Tipāns bija šai izrādē. Dzīvodams un juzdams skatuvē, viņš ar savu atmosfaiŗu ved līdzi tēlam līdzspēlētājus un skatītājus.

Ja šai aktieŗa atslēgai dod tādu pašu apzīmējumu citos vārdos: „Tēlot ir ticēt", tad dažuviet tēlotājs bija piepūlēts savā ticējumā. Šī piepūle skaidri iezīmējās sumpuŗņu pasakas stāstā pie mirušās Abigailas, sabrukumā raudot un ziņojot ārstei notikušo. Šīs piezīmes nav domātas kā kļūdu meklējumi kļūdu dēļ. Tās domātas kā cieņas pilna atziņa tam postenim, kur Ansim Tipānam tik liela un nozīmīga vieta pašreizējā latviešu teātrī.

Tikpat liela vieta ir Abigaiļas lomas tēlotājai Marutai Ludekai. Abigailas tēls M. Ziverta lugu pulkā ir viens no nedaudziem sieviešu raksturiem, ko katra tēlotāja, kam tā lemta spēlēt, var atzīmēt kā iesvētīšanas dienu. Tā tikai reizi cilvēka mūžā. Ludekai ir dziļš pārdzīvojums un izkopti formas līdzekļi pārdzīvojuma atdošanai. Redzot pirmo reizi tēlotāju, pie tam tik plašā lomā, gribas uzņemt tikai viņas ticējumu Abigailas tēlam un sekot līkumotam ceļam līdz ticējuma apliecinājumam. Šis sekojums bija interesants. Tik ieinteresants, ka negribējās vaicāt, kā ticētu M. Ludekai citas Abigailas — skatuvē, dzīvē, visur, kur satiekam sievietes, kās nes sevī kaut M. Ziverta Abigailas daļu.

Spodra Zaļuma savu ārstes tēlu padara daudz iezīmīgāku, kā lugā dots. Lietiška un noteikta kā ar leņķmēru nomērītās kustības un frazē šī ārste ir iemiesots cilvēka miesas labklājības sargs un pazinējs. Lielā kontrastā ar ārējo lietiškumu izpaužas viņas iekšējā lokanība, kad runa par cilvēka sirds un gara lietām. Spēcīgs moments, ko Zaļuma savā tēlojumā iezīmē, ir ziņojums Antijam, ka Abigailai jāmirst. Nekustīgi sēdot, viņa it kā klausījās tā pulksteņa gaitā, par ko lugas autors saka, ka pasaulei to uzvilkusi kāda augstāka roka.

Olava Stumbra seržants savā ārējā parādībā jau vien atgādina lielu melnu pasaules kārtības protokolu grāmatu.

Viņa dēļ vien būtu gribējies redzēt pēdējo lugas ainu, kas šai inscenējumā svītrota. Tad redzētu, kā šis kārtības momuments zvaigznēs skatās un ko un kā pats par tām runā.

Iespaidīga ir izrādes klusā izskaņa pēc Antija tālruņa ziņojuma. Tik iespaidīga, ka gribējās klaidonim, kas ar ceļinieka

Kornelijs Dāle nobeidzis University of San Francisko ar BS gradu saimniecisko uzņēmumu administrācijā. Turpinās studijas tai pašā universitātē Mastera grada iegūšanai. Ir korporācijas „Fraternitas Lettica" loceklis.

dziesmu tuvojās skatītāju rindām, teikt: „Nenāc te. Paliec pie savas lugas izskaņas."

Kā ārste Garika atvadu sveicienā pacel kareiviski roku, mēmi liecinot, ka viņa nomodā par notiekošo, tā sveicienā ar izrādi ansamblis droši liecina, ka tie ir latviešu teātŗa sargi tilta pozicijā.

E. Kalniņa

TUVOS UN TĀLOS CEĻOS

Viss tālumā pagaist, pazūd:
Dzimtene mīļā,
Draugi un rādi,
Un skaistākie saules gadi.

Viss tālumā pagaist, pazūd:
Ziedošie dārzi,
Sapņi un gaisma;
Tuvumā paliek tik kaisma.

Paliek tik dvēseles kaisma:
Sāpes par mīļiem,
Par savu pusi;
Kuŗai vēl uzticies klusi.

Viss tālumā pagaist, pazūd:
Daži zūd trimdā,
Citi mirst tālgā.
Tik veļu pulki vien staigā —
Tuvos un tāltālos ceļos.

LATVIEŠU GRĀMATAS LOSANDŽELOSAS PILSĒTAS BIBLIOTĒKAI

Godinot Losandželosā dzīvojošo rakstnieci Aidu Niedru viņas 40 gadu darba jubilejā, korp. Imerias Losandželosas kopa š. g. 13. augustā, rakstniecei klātesot, nodeva pilsētas bibliotēkai viņas 15 grāmatas.

Vice - seniore Maija Cukura īsos vārdos pastāstīja sveštautu grāmatu nodaļas vadītājam Mr. Zalkinam par latviešu studenšu korp. Imerias un kopas projektu: katru gadu bibliotēkā ieviest latviešu grāmatas.

Losandželosas bibliotēkas gada pārskatā ir minēts Imeria's pagājušā gada rakstnieka Anšļ. Eglīša grāmatu dāvinājums.

M. Kovaļevska

Pusapslipētas piezīmes

Reiz, pagātnē, kad mani vēl par Grietu un Grietiņu saukāja, skolā uzdeva rakstīt gaŗāku domrakstu: Kā es aizvadīju vasaru.

Rakstīju par sava sūpla pilsētu Liepāju. Par Liepāju, tās vējainām ielām, par Annas baznīcas zvaniem un citu baznīcu zvaniem, par mācītāja Sandera iksvētdienas spredikiem, un par tirgiem.

Man ļoti patika tirgi. Stāstīju par rindā satupušām vecenītēm un to lakatiņiem. Stāstīju: vienai grozā meža ogas — vidū stopiņš. Otrai spilgtu spilgtās puķītes — pati, ar biti, zilganās ēnās.

Ceturtā, un vēl citas, jau lepni piedāvā pirmās sēnes — gailenes! Gailenes vienmēr bijušas dzeltenas, saules apspīdētas, tās man šķita zelta taurītes no pasaku valsts, kur mājo tikai rūķīši.

Bet es stāstīju arī par smilšainā un jūras zālēm mēslotā zemē briedušiem kartupeļiem. Par jauniem burkāniņiem — īkšķīšiem. Par zaļām pākstīm, kur slēpjas saldie cukura zirnīši un kāds tārpiņš.

Tomātu, gurķu un milzeņu kirbju laiks krāsās un skatā bija daudz smagāks. Sēņu pekas un baravikas — pamatīgākas. Gandrīz uzrunāt: Labdien madamas, no kuŗas mežu muižās?"

Un zivis. Stāstīju par strimlām, kas Rigā pārvērtušās rengēs, tāpat kā knaušī — odos. Par mencām — svaigām un sakaltētām. Par butēm, uz silķu mucām sasēdušām sievām, kam šķērsu pāri priekšautiem nokarājās siksnās iestrprināti naudas maki. Taukās silķes, zvīņas, pilošais sālījums un maki, tāpat sievu plaukstās siknaudas ripinas spidēja trekni un kairi.

Man patika apstāties. Skatīties un skatīties, ar acīm aprīt sievas, mucas un silķes.

Pircēju grozos silķes nokļuva ietītas kārtu kārtām avīžu un vecu grāmatu lapās.

Jā, tad vēl man bija stāstāms par siera rituļiem, kas smaržoja pēc pļavu ķimenītēm. Par sviestu. Dažreiz sviesta mārciņām bija uzklātas dadžu lapas, citreiz papardes, višbiežāk gan baltas drāniņas un grozu ēnas.

Un vēl, un vēl — jā, nu atceros! Man bija stāstāms par āboliem — „vasaras dzidrajiem."

Kad kādu ābolu pielika pie acs, varēja saskatīt, kur tam serdē gul sēkliņas, kā otrā pusē zaigo saule. Tik dzidri tie bija!

Un par biezpienu, pienu, un kērnes pienu. Par salmos iegulditām olām, vistiņu pūkām. Visi šie labumi bija atkratījušies laucinieku ratos pa tāliem un putekļainiem ceļiem.

Varbūt no Gramzdas. Tur, Samatu mājās, reiz ciemojos pie mācītcas, mātes radiem. Visa apkārtne bija mežu apjosta. Tur esmu tupējusi ar čigāniem pie ugunskura. Ogojusi, ūvinājusi. Reiz brīnumā apstājusies. Izcirtumā, starp sienāžu cirkstiem mazs čigāniņš ganīja kazu un dziedāja: Ak, kaut man tūkstoš mēles būtu." Bija svētrita stunda, tālumā skanēja zvani. Jā, es pati arī esmu gānījusi govis. Abas ar māsīcu. Un redzējusi kā nokauj vistu. Un strēbusi, strēbusi skābo putru!

Bet, varbūt, un man tā gribējās ticēt, siers un piena kannas atripojušas no Rucavas vai Nīcas. Māte man ir stāstījusi — tur ik gadus Jāņu vakaru tā pieligojot un apkraujot ar vainagiem — kā vairs nevienā citā Latvijas novadā. Ir dzirdēti arī citu atstāsti: tur esot tā, ka sievas, meitas un visas likās kukažiņas aizvien vēl aužot un valkājot biezus un kuplus svārkus. Tie atgādinot zvanus. Rucavā tumši zili, Nīcā sarkani. Kājās velkot vilnas zeķes uz zeķēm, pat tādas kā „štulpes," lai šādi uzpopētu kāju stilbi atgādinātu muciņas. Tas tā labi saderoties ar svārku kuplumu. Daudzas vēl nekad nav zinājušas, kas ir mode. Ja ieraugot uzklīdušu vasarnieci — pilsētnieci, īsā kleitā un kailiem pleciem — vīpsnājot, sašutušas nosakot: „Kauna nemaz . . ."

Man nekad nav bijusi ne rokās ne uz krūtīm sakta, nekad uz galvas vainags. Tur, Rucavā es kādreiz gribētu pabūt, ieskatīties klētiņās, pūra lādēs. Uz laikot nīceniešu sarkanos svārkus. .

Attapos. Tomēr ilgi kavējos tirgos un laukumos.

Tagad derētu pastāstīt par Liepājas smaržīgo Rožu laukumu, tāpat par apstādījumiem — „anlāgiem." Par kūrmāju un Gulbju ezeru.

Bet es priecīgāki vēlreiz apskraidīju ostmalu. Stāstīju par veciem un nomelnojušiem spīķeŗiem, svešu zemju lielkuģiem, to skursteņiem un tauvām.

Par zvejniekiem, tīklu lāpītājām, degunam tīkamām jūras mēslu un darvoto laivu smaržām. Par ostmalai ļoti tuvo Kaktu ielu, un manas mātes brāļa glīti nokrāsoto namiņu, logu slēģiem. Viņas dārziņu. Saitē vadājamo likkāju taksīti. Un par klavierēm, skaisto māsīcu Dagniju, viņas vēl skaistāk bungātiem valšiem. Par vēl un vēlreiz skaistāko tanti Ženiju, pūdera slotiņu, spoguli — ak jā, — un par ērkšķogu ķīseli.

Tad, it kā pārlecot ielīkušā jumta malkas šķūnīti, greizo ābeli, kas rudeņos uz jumta sildīja savus ābolus, atsāku stāstu par aizdārza mājiņu, kur ik rītus krustmāte un agrā saule klāja brokasta galdiņu.

Te apsēstoties, man bija stāstāms par nelaikes vecmāmiņas kirmju izurbināto kumodi, dziedošo gliemeža māju — „mušuli," kas tāpat kā ābols bija liekama gan pie auss — ne acs, un stāstīja par svešu jūru dziļumiem, nogrimušiem kuģiem, pērlēm. Mana sirds un acis apskatīja krūzītes, kas tepat vien karājās zem trauku plaukta. Uz plaukta, blakus bļodām — „kumķiniem," stāvēja kafijas dzirnaviņas, un smagais „piparu miezeris."

Aiz stikla, pie sienas, aiz svētā vakarēdiena galda sēdēja Jēzus ar mācekļiem. Pāri stiklam rāpās iemaldījusies lapsene. Biežāk gan mušas. Krustmāte dzina tās nost.

Es nekad neesmu jutusies iecirtīgi neatlaidīga kā muša, varbūt tāpēc — es nezinu kāpēc — laikam tomēr aiz tīras bijības, neesmu pieskārusies stiklam, bet gan, cik vien ilgi tik, ar skatu kavējusies pie Jēzus tēla, kas ar savu gaišumu svētīja arī mūsu galdiņa maizi, zivis un cigoriņu kafiju.

Kopš tiem apsvētītiem laikiem ripojuši un nogrimuši visādi gadi. Gadi, gadi un gadi. Tas gan īsi un ātri uzrakstās, bet tomēr gadi ir diezgan gaŗi, kad tos dzīvo. Daudz kas atmiņā izbālis, ir kā bez krāsas,

Rodas pat šaubas, vai esmu vispāri kādreiz nopūlējusies ap stāstījumu par Liepāju, mātes radiem un bērnību. Varbūt tikai sentiments miglina acis, liek uzskaitīt un vārdos apmīļot sendienas, tā laika sejas, vietas un lietas, bet ne vairs sakarīgi atstāstīt, kā tas viss ritēja, sarežģījās, skanēja un bija.

Atmiņas — tāpat kā papardes — aprūsē.

(Turpinājums sekos)

DIĀNAS JABLOKOVAS - VORPS

KLASISKĀ BALETA SKOLA

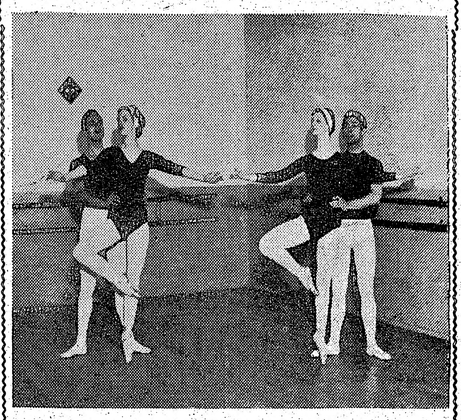

Baleta klases 1964.- 65. gada sezonai sāksies

OTRDIEN, 8. SEPTEMBRĪ.

Reģistrēšanās jaunam mācības gadam notiks sestdien, 5. septembrī un pirmdien, 7. septembrī, no pl. 10 rītā līdz pl. 1.00 p.p.

1920 AVENUE ROAD

Informācijai lūdzu zvanīt

HU 9-7597 RU 1-9923

Tālivaldis Kiķauka

PAR MĀKSLU

Piezīmes sakarā ar A. Avenāja rakstu par A. Zvīdra gleznu izstādi.

Būtu jau jauki, ja t. s. nacionālismu un internacionālismu mākslā varētu šķirot tik viegli un šķietami nepārprotami, kā to savā rakstā dara A. Avenājs, taču ar šādu virspusīgu, nepamatotu un turklāt pretenciozu skatījumu, mēs nonākam pie šaura provincionālisma. Nepietiek, ja mākslinieks attēlo vai nu pirtiņu, riju vai bērzu birzi, kuŗa momentā „kļūst par latvisku skatījumu, kas pilns latviskās gaisotnes mirgo ar latvisku gaismu." Šādas frazes parasti neko nepasaka, ja tās ir pašu rakstītāju subjektīvas izteles izgudrojumi, un nepalīdzēs nekādi formāli silloģismi, kas jau pēc definīcijas, nav nekas vairāk kā formālas loģikas novecojies instruments, ko tagad apsūdzēt kā nodalu filozofijas vēsturē.

Māksla, šodien un arī agrāk, nekad nav varējusi būt simtprocentīgi nacionāla vai arī internacionāla, jo tās radītājs — indivīds ir vienmēr bijis pakļauts visdažādāko iespaidu un ietekmju sfairām, kas nākušas gan no tuvienes, gan tālienes. Ne Rozentāls, ne Purvītis ne arī Grosvalds vai Kazaks savos darbos nekad nav bijuši simtprocentīgi latviski, ar visu to, ka, dzīvodami un darbodamies arī Latvijā, viņi toreiz sev apkārt redzēja latviskas ainavas, mūsu zemi, mūsu floru un faunu. Ar to vien nepietiek, lai rastos visi nepieciešamie priekšnoteikumi glezniecībai. Mēs nonākam pie vissvarīgākā faktora, t. i. stila. Ja jau mākslas vērtības pieņemam par metafiziskām normām, tad to konkrēta izpausme tēlotājā mākslā ir neglābjami tieša resp. ar ārējo formu resp. stila līdzekļiem. Tiklīdz runājam par stilu, nonākam pie universālām mērauklām, un paņēmieniem glezniecībā, kas ir pāistaigājuši visu civilo tautu un valstu robežas, tur atstājot savas iezīmes.

Labi zināms, ka impresionālisms gleznieciebā, sācies Francijā, pārsviedās uz visu Eiropu, Ameriku, un Austrāliju, tā ieviešot kopīgu paņēmienu, līdzīgu krāsu uzlicienu, vienādu kompoziciju un perspektīvu izvērtējumus.

Izmisumā par latviskuma paturēšanu nevajadzētu kontrastēt nacionālu mākslu ar internacionālu, ja šāda klasifikācija novēršas no galvenā mākslas uzdevuma un nebūt neraksturo individuāla mākslinieka lomu kultūras augšanas un veidošanās procesā.

Kultūras un nacionālisma paradokss nebūt nav kas jauns: jau 1893. gadā Jānis Jansons Brauns, literātūras kritiķis, aprādīja pagātnes vērtību lielo nozīmi, bet piezīmēja teikdams: „vai pagātnes brangums vien var izglābt un pacelt kādu tautu tagadnē?" Ar to es negribētu sacīt, ka būtu jāvairās no „kumeliņu un bāleliņu" attēlošanas mūsu mākslā, bet šī tematikas un stila iezīme būtu jāved tiešā sakarā ar citām universālām mākslas mērauklām.

Ja mēs runājam par tautas tērpa etnografisko pareizumu, tad šo izvērtējumu mēs nevaram salīdzināt ar mākslinieka—individa mākslas darba mērauklām. Stila jautājums te būs mazsvarīgs, jo etnografiski pareizs tautas tērps ir tikai viens. Pārējie, ja tie kaut kādā veidā atšķirsies no pareizā darinājuma būs nepareizi un tādēļ arī sliktāki. Līdzīgā veidā, skatoties uz gleznu, kur „mēness gaismā apspīdēta pirtiņa ūdens malā" ir etnografiski pareiza, tā nenorādīs uz ko sevišķu un vismazāk uz kādu „būtiski latvisku esmi."

Ne par velti kādā savā apcerē Imants Bite ir spiests konstatēt, „ka mūsu tautas mākslā vadošie principi nav tieši pārnesami gleznieciebā tāpēc, ka mūsu tautas māksla savā konceptā ir sveša gleznieciebai, nesamērojama." (Jaunā Gaita, 29.) To rāda latvisko rakstu ģeometriska abstrakcija un latvisko dievu un ticējumu neattēlošana tautas mākslā. Vācot mūsu tautas dainas, mēs tajā pašā laikā neesam savākuši šo pašu dainu illustrācijas gleznotā, zīmētā veidā. Pie attēlošanas nav tikuši arī mūsu tautas keramika — mums nav grieķu vai ķīniešu tradicijas apgleznot traukus ar varoņu attēliem, teiku illustrācijām, mītiem, mums ir tikai ornamenti un pie tam ļoti abstrakti.

Tāpēc nav brīnums, ka mūsu pašu mākslas kritiķi (Kalme, Brastiņš u. d. c.), nonākdami pie latviskās mākslas definīcijas, sastomās, jo nevar operēt ar konkrēti tiešiem jēdzieniem. Sakot, ka ir jāsalīdzina mākslas virziena kodols ar būtiski latvisko, diemžēl, nekā nepaskaidro gluži vienkārši tādēļ, ka „būtiski latviskais" var nozīmēt visu un arī neko. Gribot negribot ir jāatgriežas pie stila jautājuma, un tikai pēc tam, kad tas noskaidrots, var to mēģināt vest sakarā ar tautiskumu resp. nacionālismu. Ja mēs šodien runājam par J. Kalmītes rijām un īpatnēji latviskiem „zepuriem," tad tas galvenokārt ir stila jautājums: tas saistās ar krāsu noziedu, apdares techniku, kompoziciju un gleznotāja personīgo stilu.

Pāraudzis pūra lāžu putniņus un Madernieka bīdermeijerisko ģeometriju, Kalmīte varētu zīmēt kaut vai ķīniešu pagodas, un tās izskatīsies kalmītiski latviskas. Protams, tādi kā Kalmīte mūsu dienās ir tikai nedaudzi.

Kā jau teicām, mūsu gleznieciskās tradicijas ir ļoti jaunas un radušās stiprā cittautu ietekmē: krievu reālisms, vācu romantisms — šie virzieni ir tā ietekmējuši mūsu gleznieciebu, ka tajos esam sākuši saskatīt latvisko gleznieciebu, un ne par velti mūsu trīsdesmito gadu gleznieciba ar maziem izņēmumiem tuvojās tā sauktajam sociālam reālismam.

Ir nepareizi, kā to savā rakstā apgalvo A. Avenājs, ka „internacionālās mākslas autors ir tikai abstrakti domājams jēdziens — bezsejains, bezpersonisks." Vispirms jau nevarētu pielīdzināt „autoru" „jēdzienam." Nevar teikt, ka kas konkrēts (autors) un abstrakts (jēdziens) ir viens un tas pats. Ja jau jēdzienam nav ne sejas, nedz arī personības, tad par autoru vispār nevarētu būt runa. Cik noprotams, autors ir centies teikt, ka abstraktai mākslai nav nekāda labuma un ka te vainojams internacionālisms. Ir jānožēlo, ka latviskuma meklētājs mākslā ir aizmirsis, ka visa mūsu latvisko rakstu simbolika ir tik abstrakta, cik nu varētu būt. Bezpriekšmetīgā tēlotājas mākslas izpratne ir redzama mūsu tautas rakstos visiespaidīgākā veidā, un mēs to esam pieņēmuši par savas tautas folkloras neatņemamu sastāvdaļu. Kur te var runāt par internacionālismu?

Mākslas vēsturē taču ir vienmēr notikusi šī pati parādība: reāli attēlojumi ar laiku pārvēršas stilizētos, simboliskos ikonografiskos veidojumos, kas gan ar krāsu, gan liniju, gan reljefā pauž kultūras un mākslas augšanas procesu.

Šāda argumentācija agri vai vēlu mūs atkal noved pie tā paša stila jautājuma, jo pašiem negribot esam atkal atpakaļ pie etnografiskā elementa, kam maz sakara ar mākslinieka individuālo dabu.

Katŗs mākslinieks, nākdams no kādas tautas, nes sevī šīs tautas kultūras un mākslas iezīmes: tās radušās viņa apkārtnes ietekmē, bet par to svarīgāka ir mākslinieciskā tradicija, apkārtnes mākslas skolu metodes un iemācītie paņēmieni. Ar lielu talantu un spējām apveltīts mākslinieks, izaudzis no lokālas vides, to pāraug un paceļas pāri savas nācijas robežām un tā rodas mākslas vēsturē lieli vārdi, kuŗos daži saskatīs „internacionālisma" pazīmes, kas patiesībā būtu saucamas par universālismu vai klasicismu, resp. pirmās šķiras mākslas darbu. Ja vairāku tautu kritiķi kādā mākslinieka darbā reizē saskata augstvērtīgas iezīmes, tās nebūt nemazina šā mākslinieka tautisko īpatnību, lai arī dažkārt tā ir tikai otrā vietā, raugoties no vispārējā mākslas vērtēšanas viedokļa.

Ja mākslas darbā var saredzēt augstākas idejas, vienreizēju pasaules skatījumu, tas ir galvenais, un te mākslinieks ir pārcēlies pāri ne vien savai tautai, bet arī savam stilam. Tā ir vienreizēja parādība, kas nenotiek bieži, bet kuŗu rezultātā varam runāt par supernacionālu mākslu, kuŗā v i s a s tautas saskata aistētiskas vērtības. Klasiskā māksla nav internacionāla māksla, resp. starptautiska māksla. Klasiskā māksla ir universāla.

Mākslas darbu vērtēšanā ir jāpatur prātā mūsu civilizācijas labākie paraugi, un nevaram gleznas mērīt ar „latviskās gaisotnes daudzumu" vai gleznotāja „latviskā skatījuma īpatnībām," jo šādas mērauklas neiztur vajadzīgo kritiku.

Lai kādas tautas māksla kļūtu ievērota un pazīstama, vajadzīgi lieli mākslinieki, tādi, kuŗiem ir kas sevišķs un vienreizējs ko vēstīt.

MES

Dāviniet svētku, dzimšanas un vārda
Gada abonements resp. 6 burtnīcas tikai $4.-. Pieprasiet paraugnumurus. Naudu un pasūtinājumus adresēt:
2308 DRUMMOND RD.,
M E S saimniecības daļai,
E. Steinbachs,
Niagara Falls, Ontario.

Latvieši Kanadā

TORONTO

Laikraksta galvenais informātors R. Noritis, 135 Laird Dr., Toronto 17, Ont., tālr. 421-6074.

DARBA TALKAS LATVIEŠU NAMĀ
notiek otrdienas un ceturtdienas vakaros, pieteikšanās uz vietas, 922-2931, vai pie R. Skujiņa RO 7-9964, vai A. Stikuta HU 1-0431.

TLB Sestdienas skola 15. mācības gadu sāks 12. septembrī, plkst. 11 no rīta jaunajās telpās, Latviešu namā, 491 College ielā, W. Svētbrīdi vadīs mācītājs A. Cops.

Visiem skolēniem jāpulcējas plkst. 10.40; vasaras darbi un pēcpārbaudījumi pieteicami klases audzinātājām. Jauno skolēnu reģistrēšanās no plkst. 9.30 — 10.30. Turpat Latviešu namā, DV grāmatnīcā iegādājamas visas skolai vajadzīgās grāmatas un burtnīcas. Skolas padome.

Augustīnu Zaksu un Valiju Mileiko Sv. Kazimīra baznīcā, Toronto, salaulājis prāvests B. Kokins.

● Šajās dienās Kanadas latviešu organizācijām, draudzēm un kopām izsūtītas LNAK padomes kandidātu uzstādīšanas instrukcijas vairāk kā uz 200 adresēm. Kandidātu saraksti iesūtāmi LNAK vēlēšanu komisijai līdz š. g. 1. oktobrim (ieskaitot), Latvian National Federation in Canada P. O. Box 285, Terminal „A", Toronto, Ont.

● Montreālas vīru kora Junda koncerts notiks sestdien, 24. oktobrī, Parkdale Collegiate auditorijā. Tā sākums plkst. 7.30 vak. Ieejas kartes jau saņemamas laikraksta „Latvija Amerikā" birojā. 1. vietā un balkonā tās maksā $2.00, bet 2. v. $1.50.

„Jundas kori vada diriģents Daumants Vitols. Koncertu rīko DV Toronto nodaļa.

● Piektdien un sestdien, t. i. 4. un 5. septembrī, ir Kanadas nacionālās izstādes gaisa spēku demonstrējumu dienas. Visāda tipa lidmašīnas, Kanadas labāko lidotāju vadībā, rādīs savus sasniegumus un izveicību lidojot. Kā zināms, šajās reizēs ļaudis demonstrējumus noskatās ne vien lielajā izstādes laukumā, bet visa pieejamā ezermala līdz pat Sunnyside pludmalei ir skatītāju pārpildīta.

Tomēr ideāla vieta, kur bez drūzmēšanās var noskatīties lidmašīnu veiklības demonstrējumos, ir Hanlan's Point pludmalē. Turp var nokļūt ar kuģīti no Bay ielas gala punkta Toronto ostmalā. Hanlan's Point parkā ir visas zaļumos braucējiem paredzētās ērtības, pat atklāti pavardi desu cepšanai; un gaisa skati tur varēs noskatīties visā pilnībā.

● Šīs nedēļas nogales galvenie sarīkojumi būs Kanadas latviešu katoļu dienas, kas aptver ļoti plašu un vispusīgu programmu, ko mūsu laikrakstā esam atzīmējuši jau agrāk. 5. sept. risināsies Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā TLMM kluba lauku īpašumā Bērzainē. Sacīkšu un citu sporta nodarbību sākums plkst. 10 no rīta, bet zaļumballe sāksies plkst. 8 vakarā.

● Sv. Jāņa ev.-lut. draudzes koris atsāks mēģinājumus 9. sept. plkst. 8. vakarā baznīcas telpās. Aicināti ierasties visi līdzšinējie dziedātāji. Koris priecāsies par katru jaunu dziedātāju, kas seko aicinājumam: „Dziedot Viņa vārda godam, Teiciet Viņa slavu." Jauni dziedātāji lūgti pieteikties pa tālruni RO 3-6687, vai arī ierodoties uz vietas mēģinājumā.

● Sv. Andreja ev.-lut. draudzes padome sasauc ārkārtas pilnsapulci 20. sept., plkst. 4.30 dienā Sv. Andreja baznīcas telpās. Dienas kārtībā paredzēts pārrunāt zemes piepirkšanu draudzes lauku īpašumam Sidrabenē un dažu satversmes grozījumu apstiprināšana.

● Sidrabenes balles karalienes godā šogad tika ievēlēta Skaidrīte Darkēvica no Hamiltonas. Skaidrīte ir pazīstama kā rosīga jaunatnes darbiniece un bieži dzirdēts arī Hamiltonas jaunatnes pulciņa „Rota" meitenu kvintetā. No vairāk kā 100 balles viesiem katrs desmitais virietis tika izraudzīts žūrijas komisijā, ko vadīja K. Jagars.

KANADAS...

(Pārnesums no 1. lpp.)

Pie nodaļām izraugāmi jaunatnes daļu vadītāji; līdz šim to izraudzījusi tikai Londonas nodaļa (Ed. Aukmani). Kultūras un sporta daļas vad. A. Taube plašāki ziņoja par veiktiem priekšdarbiem šaušanas sacīkšu organizēšanā 5. septembrī Bērzainē. Tās atklās DV Kanadas pr-ka vietn. U. Maksiņš. Noslēgumā pie ugunskura apbalvos sacīkšu uzvarētājus. Centrālās valdes loc. K. Purmals stāstīs par ceļojuma iespaidiem Vācemē un tikšanos ar turienes latviešiem. Viņš pasniegs arī apbalvojumus — DV darbiniekiem piešķirtās DVCV zelta nozīmes.

DV teātris iecerējis sniegt Sarkangalvītes izrādes vairākās nodaļās ārpus Toronto. Teātris jau nopietni sācis apsvērt gaidāmo 15 gadu svētku darbības atceres sarīkojumu organizēšanu nākamā gada rudens pusē. Teātris sagatavojis ne tikai vieglāka rakstura programmas ugunskura vakariem, bet ir iestudētas arī svarīgāko Latvijas valsts atceru dienu programmas.

Sarīkojums Sidrabenē aizlija, bet tomēr devis $188.-. Kā ziņoja pr-ce M. Jonāne, vanadzes iecerējušas plašākas loterijas izlozi nākošās delegātu sanāksmes laikā, izplatot ap 4000 loterijas biļešu. Sakarā ar tuvojošos tradicionālo Ziemsvētku tirdziņu, izsūtīti vairāk kā 100 ziedojumu saraksti.

Valdes pr-dis R. Epneris 9. augustā viesojies DV Montreālas nodaļā nu vērojis tur rosīgu darbu. Viņš nolasīja I. Batraka DV Kanadas saimei veltītu rakstu, kurš kaut piebārstīts asprā-

Mācītājs A. Cops Toronto Sv. Andreja baznīcā salaulājis Induli Vīgantu ar Moniku Engelu.

tībām un karavīra humora piesķaņām, izteic dažū pārdomājamu ierosinājumu, kā to secināja sēdes dalībnieki.

DV apgāda vad. J. Šmits deva ieskatu par apgāda iecerēm, aicinot sekmēt apgāda iespiestās „Latvian Literature" grāmatas izplatīšanu tautiešiem un bibliotēkām.

K. Bencons iepazīstināja ar statūtu reģistrācijas instrukciju, grozījumu projektu, kuru ar dažiem papildinājumiem arī pieņēma.

Latviešu sporta apvienības darbības sekmēšanai atvēlēja $100.-. Iepazinās ar LNAK vēlēšanu komisijas piesūtītām instrukcijām un par DV Kanadas valdes kandidātiem LNAK padomes vēlēšanām nomināja K. Purmali, R. Epneri 2. Bukovski, O. Ieviņu un P. Rudzīti. Iesakot DV nodaļām vadīties ar vēlēšanu komisijas norādījumiem, uzstādot kandidātus LNAK padomes vēlēšanām, tie piesakāmi DV Kanadas valdei līdz š. g. 20. septembrim.

Par dalībnieku pacienāšanu rūpējās čaklās DV Hamiltonas nod. vanadzes, N. Pulciņas vadībā.

O.K.

TĀLAVAS NAMA IESVĒTĪŠANA

Šī vasara torontiešiem nav bijusi visai vasarīga, bet 29. augusta sestdiena bija brīnumjauka. Šīnī skaistā vasaras nogales dienā pāri par simts Toronto Austrumu draudzes locekļu ar draugiem bija pulcējušies draudzes īpašumā Tālavā uz Notavasaga upes krasta, lai pārņemtu savā lietošanā draudzes māju.

Svētbrīdi vadīja draudzes mācītājs A. Briedis un nobeidza to ar jaunās celtnes iesvēti.

Pēc Bramptonas latv. draudzes pr-ka E. Plūduma un Austrumu draudzes priekšnieka E. Ziplāna, sveicieniem un laba vēlējumiem, pārskatu par Tālavas izveidošanos deva draudzes lauku īpašuma komitejas priekšsēdis H. Jeckalējs. Draudzes mācītājs un lauku īpašuma komitejas priekšsēdis pateicās visiem, kas pielikuši roku Tālavas iegādē un izveidošanā, kā ziedotājiem, tā talciniekiem. Ziedojumi turpinājās ienākt uz vietas, tā R. Nukšs dāvāja 6 atzveltņu salokamos krēslus, bet Bencone ziedoja izlozē laimēto vinnestu.

Tālavas komitejas dāmas bija rūpējušās par cienastu. Viesi un mājinieki vēl pakavējās dejās un dziesmās.

O. D.

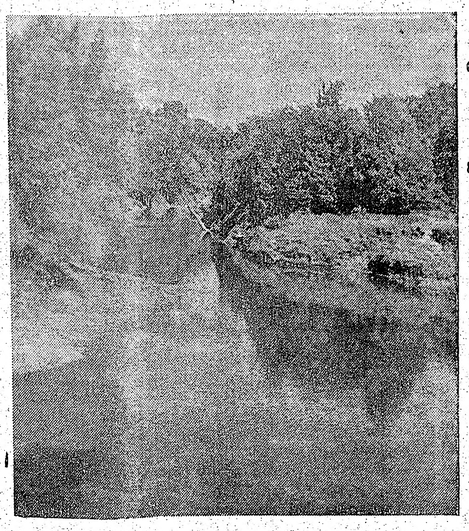

Notavasagas upe pie Tālavas

VERA KEISS
KLASISKĀ BALETA SKOLA
2319 Bloor St. West
980 O'Connor Dr. East
Informācija un audzēkņu reģistrēšanās
PL 5-6621, Toronto.

VAI NĀKAMAIS LIBERĀĻU LĪDERIS?

Kā zināms, pēc Ontario liberāļu partijas bij. vadoņa Dž. Vintermeijera sakāves pag. parlamenta vēlēšanās un aiziešanas no partijas līdera postenā, šim amatam tagad izvirzījies Andrejs Tompsons (Andrew Thompson, M.P.P.), aktīvākais un arī populārākais Ontario liberāļu partijas loceklis. Tru izcelsmes, Andijs, kā viņu sauc draugi, iecēloja Kanadā 1940. gadā 15 gadu vecs. Lai gan viņam bija visi izglītības priekšnoteikumi universitātes iestāju pārbaudei, tomēr Toronto universitātē viņu neuzņēma kā „pārāk jaunu." A. Tompsons bija spiests divus gadus nostrādāt farmā un municijas fabrikās.

Tiklīdz bija iespējams, viņš iestājās Kanadas jūras flotē, 19 g. v. kļuva viens no flotes jaunākajiem virsniekiem, brauca uz mīnu traleriem.

Universitātes izglītību Andijs Tompsons ieguva Queen's un Britu Kolumbija universitātēs. Darbojās par lekt. ru Manitobas universitātē. No 1949.—1957. g. viņš piedalījās B. C. Noziedzniecību paroles un pārraudzības noteikumu izstrādāšanā, kuŗus atzīst par labākaj. n visā Kanadā. 1956. g. viņš jau bija iecelts par Imigrācijas un pavalstniecības departamenta vecāko ierēdni Ontario provincē.

1958. gadā L. B. Pīrsons viņu izraudzīja par savu speciālo asistentu liberāļu partijas uzdevumiem. 1959. g. Andiju Tompsonu ievēlēja par liberāļu pārstāvi Toronto Dovercourt iecirknī, un kopš tā laika viņš daudzos gadījumos parādījis savas iedzimtās vadoņa spējas un pamatīgās zināšanas politikā. Viņš bijis izcils runātājs neskaitāmos priekšlasījumos un debatēs gan radiofonā, kolledžās, klubos, gan 1962. un 1963. g. liberāļu valdības kampaņā visas Kana-

(Nobeigums 8. lpp.)

NEDĒĻAS PIEZĪMES

Rudens sezonu sabiedriskā dzīvē šogad ievadīs gadskārtējās latviešu katoļu dienas 5. un 6. septembrī. Tad atzīmēs arī KLKA piecpadsmit gadu darbības atceri, par ko vispusīgu pārskatu sniegs valdes priekšsēdis K. Boriss. Katoļu dienu programmā ietelp svinīgais akts, kas sāksies plkst. 10.30 no rīta, Sv. Miķeļa katedrāles zālē, kongress, mākslas skate, kopējas vakariņas un saviesīgs vakars Kolumbus zālē, kas sāksies pl. 8 vakarā. Svētdienas rītā notiks svinīgs dievkalpojums Numen kluba baznīcā, bet plkst. 5 pēcpusdienā Ksenijas Brantes koncerts Sv. Miķeļa katedrāles mūzikas zālē. Pirmdienā paredzēts arī izbraukums uz vietējās draudzes lauku īpašumu Mežciemā.

Šaušanas sporta cienītājiem šīnī nedēļas nogalē izdevība piedalīties Kanadas DV meistarsacīkstēs šaušanā, kas 5. sept. risināsies TMMK lauku īpašumā Bērzainē. Bez tam paredzētas arī sacensības basketbolā, virves vilkšanā un citās sporta spēlēs. Plkst. 8 vakarā paredzēts sabiedrisks vakars ar deju, kur visi aicināti piedalīties.

☆

Rakstnieces Ilonas Leimanes veselības stāvoklis strauji uzlabojies, un viņa izteikusi vēlēšanos nākošā gadā redzēt arī Kanadas latviešu dziesmu svētkus. Tādas ziņas no Parīzes atveda mūsu Preses biedrības Kanadas kopas priekšniece Biruta Senkēviča, kas nule atgriezusies no Eiropas ceļojuma. Parīzē viņa sastapusies arī ar gleznotāju Valiju Mērnieci, kas pēc savas pašreizējās gleznu izstādes atceļā uz Toronto paredzējusi studiju nolūkos iegriezties arī Itālijā. Beļģijā Biruta Senkēviča sastapusies arī ar bīskapu B. Sloskānu un vairākiem citiem sabiedriskās un kultūrālās dzīves darbiniekiem. Vispār, no ceļojuma, kas aptvēra Vāciju, Šveici, Itāliju, Angliju un Beļģiju mūsu pazīstamā rakstniece guvusi lieliskus iespaidus un bagātīgas atmiņas, it sevišķi par mūsu jaunatni. Kā izsakās B. Senkēviča, tad Eiropas latviešu jaunatne liekas latviskāka nekā šejienes. Latviešu valoda starp jauniešiem plūst brīvi bez svešvārdu piejaukuma. Frankfurtes latviešu biedrība, ko vada inž. A. Homke, aicinājusi B. Senkēviču nolasīt referātu par tematu: „Paliksim latvieši," pastāstīt par latviešu dzīvi Kanadā un skandināt savus dzejoļus. Sarīkojums bijis labi apmeklēts un noritējis sevišķi draudzīgā noskaņā.

☆

Toronto latviešu nams no idejas kļuvis par īstenību. Sākot ar 12. septembri, kad namā jauno mācības gadu uzsāks TLB sestdienas skola, tas ieskatāms par nodotu latviešu sabiedrības ricībā. Tuvākā laikā uz jauno namu pāries LNAK, Latviešu kreditsabiedrība, DV grāmatnīca un birojs, TLB un vairākas citas organizācijas. Tas liecina, ka Latviešu nams sāk attaisnot uz sevi liktās cerības, un mūsu organizācijas pareizi izpratušas šī kopīgā īpašuma nozīmi. No otras puses — tas uzliek jaunus pienākumus un lielāku atbildību nama komitejas prezidijam. Agrākā idejiskā darba vietā tagad prezidijam ik sēdē jānodarbojas ar veselu rindu tīri praktiskas dabas jautājumu risināšanu. Ja vienu brīdi varēja likties, ka šie praktiskās dabas jautājumi iestrēgs, tad tagad, vadošām organizācijām vienojoties par telpu sadali un īri, līdzšinējās bažas ir izkliedētas. Līdz ar to ievērojami atvieglināts nākošais solis, kas ir telpu remonti, uzlabošana un nākotnē paredzētā piebūve. Galvenie priekšdarbi arī šinī ziņā ir paveikti, un tuvākā nākotnē varam gaidīt provinces valdības akceptu nama akcionāru sabiedrībai. Lielas lietas nerodas vienā dienā, bet pakāpeniski un mērķtiecīgi. Latviešu nams ir lielākais kopīgais pasākums, pie kā Toronto latvieši ķērušies. Mūsu organizācijas ir pietiekami stipras, mūsu sabiedriskā un kultūrālā dzīve pietiekami rosīga, lai savu namu izveidotu par tādu, kā to esam iecerējuši.

☆

Preses atreferējumos par Eiropas latviešu dziesmu svētkiem nepieminēts palicis fakts, ka tajos piedalījās dziedātāji arī no aizjūras, vismaz Dainas koŗa 11 dalībnieki, kuŗu braucienu organizēja A. Pērkons.

☆

Nesenā pagātnē DV Druvas nod. bija rīkojusi visai neparastu loteriju, kuŗā kā galvenais laimests bija paredzēts dzīvs bullis, ko uz vēlēšanos varēja arī aizstāt ar $250.- Laimīgās lozes īpašnieks Fredis Liepa izvēlējies pēdējo, kaut arī pats apsaimnieko savu saimniecību Blenhemā. Šī viņa izvēle liekas saprotama, jo no laimesta $25.- tūdaļ noziedoti DV Druvas nodaļai.

DV Druvas nodaļa ir idejām bagāta un nākotnē sola vēl daudz līdzīgu pārsteigumu latviešu sabiedrībai.

☆

Ar visai neparastu atzinumu nācis klajā Sav. Valstu Baylor universitātes profesors Dr. E. O. Strassmans, kas nākotnē var apdraudēt visus skaistumkaralienu pieņemtos izmērus. Proti, jo sievietei lielākas krūtis, jo viņai zemāka intelligence un mazāk attīstītas smadzenes. Savu atzinumu profesors pamato ar novērojumiem pie 717 sievietēm un, piemēram, izmēri 56—24—34 rādot, ka intelligences procents līdzinās nullei.

Bīstams temats, lai tam pievienotu kādus komentārus, bet, liekas, profesora atklājums pamudinās intelligentās sievietes pievērsties jaunās modes tērpiem un peldkostīmiem, bet skaistumkaralienēm tērpties renesanses laikmeta kleitās.

R. Noritis

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RĀKSTU DARBU BIROJS
65 Perrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depositiem, atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā.
27. BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā.
Sestdienās — no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs slēgts.

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

LATVIEŠU NAMS
491 College St.
Toronto 4.
922-2931

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

5. septembrī — plkst. 10 Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā un sporta spēles. Plkst. 20 zaļumballe Toronto latviešu mednieku un makšķernieku īpašumā Bērzainē.

5. septembrī — plkst. 8 vak. Kanadas latviešu katoļu apvienības 15 gadu jubilejas balle Kolumbus zālē, 582 Sherbourne ielā.

6. septembrī —plkst.5 p. p. Ksenijas Brantes koncerts Sv. Miķeļa katedrāles mūzikas zālē Kanadas Latviešu katoļu apvienības sarīkojums.

8. oktobrī — plkst. 8,30 vakarā Normas Auziņas (vijole) un Ronalda Leonarda (čello) koncerts Unitāriešu baznīcas zālē. Koncertapv. sarīkojums.

17. oktobrī — Krizantēmu balle Latviešu namā, TLB dāmu komitejas sarīkojums.

18. oktobrī — Toronto baptistu draudzes 13. gada svētki Walmer Road dievnamā plkst. 3.

23. oktobrī — inženieŗu balle Park Plaza hotelī, sākums pl. 7,30 vakarā.

24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru koŗa Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.

No 24. oktobŗa — 1. novembrim Arnolda Nuliša gleznu izstāde Sv. Jāņa baznīcas zālē, 200 Balmoral.

31. oktobrī — plkst. 17,30 Čikāgas Piecīšu vakars Latviešu namā.

No 31. oktobŗa — 7. novembrim Margaritas Kovaļevskas gleznu izstāde DV namā, 123 Huron ielā.

5. novembrī — plkst. 8,30 vakarā Valijas Melliņas (mecosoprāns) un Verenas Stelpas - Dambrāns (klavieres) koncerts Unitāriešu baznīcas zālē. Koncertapvienības sarīkojums.

7. novembrī — plkst. 7,30 vakarā TLB rīko Mārtiņu balli Toronto Latviešu nama zālē.

14. novembrī — plkst. 7 vakarā Lāčplēšu dienas atceres akts, Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā. Plkst. 8 vakarā — Mārtiņu balle.

SV. KATARINES

12. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

HAMILTONA

3. oktobrī — plkst. 6,30 vak. Hamiltonas DV gada svētki Connaught viesnīcas Kristallu balles zālē.

14. novembrī — plkst. 6,30 vak. 18. novembŗa svinības Connaught viesnīcas Sheraton zālē.. Rīkotāji: Jaunatnes pulciņš, Latv b-ba un DV nodaļa.

Dz

Lai cildināts

Visi iedzīvotāji Savienotajās Valstīs pēc nedēļas atzīmēs Darba svētkus. Tos sāka svinēt pirmoreizi ASV jau 1882. gadā, kad kāda organizācija ar gluži nemarksistisko nosaukumu Darba bruņinieki aicināja savus „biedrus, draugus un visus godīgos pilsoņus" mest uz vienu dienu darbu pie malas un papriecāties. Divus gadus vēlāk šos svētkus sankcionēja arī Kongress, ar to godinot šīs zemes vīrus un sievas, kas ar savu darbu cēluši nācijas spēku un stiprumu.

Te nu jāizceļ raksturīgais fakts, ka amerikāņi savās Labour Day izdarībās nepieminē nekādu revolūcijas gadskārtu, vai pilsoņu kara gada dienu, vai ko citu tamlīdzīgu. Neviens šeit nedomā arī izmantot šos svētkus, lai kurinātu naida uguni un uzsildītu uz tās savu „šķiras cīņas" viru. Septembŗa pirmās nedēļas nogalē ikviens te saka ardievas vasaras atvaļinājumu sezonai un psiholoģiski sajožas savām darba gaitām turpmākās pussimts nedēļās.

Šī domu gājiena ietvaros varētu jautāt par darba jēgu un nozīmi vispār un par šīs zemes cilvēka, attieksmi pret darbu it sevišķi.

Vai cilvēkam darbs ir svētība vai lāsts? — Mēs lasām Svētos Rakstos, ka pēc pasaules radīšanas Dievs ielika cilvēku Edenes dārzā, lai viņš „to koptu un sargātu" un „valditu par visu zemi" un radību. Cilvēkam tātad bija dota iespēja rast darbā prieku un gandarījumu harmoniskā saskaņā ar dabu. Bet Bībele gandriz tai pašā lappusē mūs arī informē, cik bargs spriedums drīz vien tika izteikts par cilvēku:

„Nolādēta lai ir zeme tevis dēļ . . . vaiga sviedros tev būs maizi ēst . . ." Spilgtāk izteiktu duālismu darbā būtībā ir grū-

universitātes profesors Dr. E. O. Strassmans, kas nākotnē var apdraudēt visus skaistumkaralieņu pieņemtos izmērus. Proti, jo sievietei lielākas krūtis, jo viņai zemāka intelligence un mazāk attīstītas smadzenes. Savu atzinumu profesors pamato ar novērojumiem pie 717 sievietēm un, piemēram, izmēri 56—24—34 rādot, ka intelligences procents līdzinās nullei.

Bīstams temats, lai tam pievienotu kādus komentārus, bet, liekas, profesora atklājums pamudinās intelligentās sievietes pievērsties jaunās modes tērpiem un peldkostīmiem, bet skaistumkaralienēm tērpties renesanses laikmeta kleitās.

R. Noritis

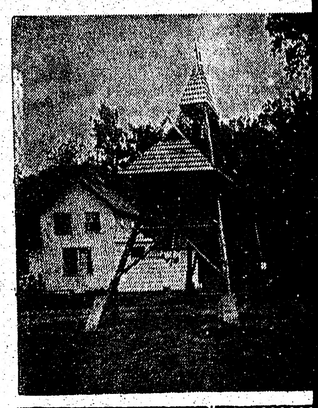

PA ATVĒ

KLINTIS, VEZI UN TILTI

Netālu no Fondi parka Nubransvikas provincē ir neparasti klinšu veidojumi. Tie ir ap 100 pēdu smilšakmens klintis, ko vējš, sals un paisums izveidojis it kā kolonnu veidā, kas stāv uz mazāka pamata, gandrīz kā galds uz vienas kājas. Uz viena no šiem klinšu blukiem aug krietna egle un daži mazāki koki, atgādinot it kā milzīgu pukpodu. Paisums arī izveidojis alas krastmalas klintīs. Šis ir mūslaiku izskaidrojums, bet, protams, „vecais" izskaidrojums ir citāds, kā to domājuši indiāņi, kuŗu leģenda stāsta, ka viņu dievs Glūskaps dzīvojis Jaunskotijā ielā teltī, bet viņam nav patikusi „bālģīmju" ierašanās un viņu uzvešanās. Tāpēc viņš atstājis šo zemi, bet savus suņus - vilkus pārvērtis klintīs, kas Fondi līcī gaida uz viņa atgriešanos. Indiāņi vēl tic, ka viļņu krākšana naktīs ir vilku kaukšana, gaidot savu pavēlnieku.

Uz ziemeļiem no Monktonas pilsētas ir magnētiskais kalns, kas pret kalnu „pievelk" automašīnas. Nobraucot ielejā, izslēdzot motoru un atlaižot bremzi, mašīna sāk slīdēt atpakaļ un uziet kalnā. Izskaidrojams tas ar optisko ilūziju, kas rāda kalnu attiecībā pret apkārtni, bet pa-

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7795, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
KRAKŠTU DARBU BIROJS
65 Fenrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem, atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā.
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā.
Sestdienās — no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs slēgts.

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

universitātes profesors Dr. E. O. Strassmans, kas nākotnē var apdraudēt visus skaistumkaralieņu pieņemtos izmērus. Proti, jo sievietei lielākas krūtis, jo viņai zemāka intelligence un mazāk attīstītas smadzenes. Savu atzinumu profesors pamato ar novērojumiem pie 717 sievietēm un, piemēram, izmēri 56—24—34 rādot, ka intelligences procents līdzinās nullei.

Bīstams temats, lai tam pievienotu kādus komentārus, bet, liekas, profesora atklājums pamudinās intelligentās sievietes pievērsties jaunās modes tērpiem un peldkostīmiem, bet skaistumkaralienēm tērpties renesanses laikmeta kleitās.

R. Noritis

LATVIEŠU NAMS
491 College St.
Toronto 4.
922-2931

U KALENDĀRS

Sv. Jāņa baznīcas zālē, 200 Balmoral.

31. oktobrī — plkst. 17,30 Cikāgas Piecīšu vakars Latviešu namā.

No 31. oktobra — 7. novembrim Margaritas Kovaļevskas gleznu izstāde DV namā, 123 Huron ielā.

5. novembrī — plkst. 8,30 vakarā Valijas Melliņas (mecosoprāns) un Verenas Stelpas - Dambrānes (klavieres) koncerts Unitāriešu baznīcas zālē. Koncertapvienības sarikojums.

7. novembrī — plkst. 7,30 vakarā TLB rīko Mārtiņu balli Toronto Latviešu nama zālē.

14. novembrī — plkst. 7 vakarā Lāčplēšu dienas atceres akts, Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā. Plkst. 8 vakarā — Mārtiņu balle.

SV. KATARINES

12. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

HAMILTONA

3. oktobrī — plkst. 6,30 vak. Hamiltonas DV gada svētki Connaught viesnīcas Kristallu balles zālē.

14. novembrī — plkst. 6,30 vak. 18. novembra svinības Connaught viesnīcas Sheraton zālē. Rīkotāji: Jaunatnes pulciņš, Latv b-ba un DV nodaļa.

Dzīve Savienotajās Valstīs

Lai cildināts un svētīts ir darbs!

Visi iedzīvotāji Savienotajās Valstīs pēc nedēļas atzīmēs Darba svētkus. Tos sāka svinēt pirmoreizi ASV jau 1882. gadā, kad kāda organizācija ar gluži nemarksistisko nosaukumu Darba bruņinieki aicināja savus „biedrus, draugus un visus godīgos pilsoņus" mest uz vienu dienu darbu pie malas un pabaudīt priecāties. Diyus gadus vēlāk šos svētkus sankcionēja arī Kongress, ar to godinot šīs zemes virus un sievas, kas ar savu darbu cēluši nācijas spēku un stiprumu.

Te nu jāizceļ raksturīgais fakts, ka amerikāņi savās Labour Day izdarībās nepiemin nekādu revolūcijas gadskārtu, vai pilsoņu kara gada dienu, vai ko citu tamlīdzīgu. Neviens šeit nedomā arī izmantot šos svētkus, lai kurinātu naida uguni un uzsildītu uz tās savu „šķiras cīņas" viru. Septembra pirmās nedēļas nogalē ikviens te saka ardievas vasaras atvaļinājumu sezonai un psiholoģiski sajožas savām darba gaitām turpmākās pussimts nedēļās.

Šī domu gājiena ietvaros varētu jautāt par darba jēgu un nozīmi vispār un par šīs zemes cilvēka attieksmi pret darbu it sevišķi.

Vai cilvēkam darbs ir svētība vai lāsts? — Mēs lasām Svētos Rakstos, ka pēc pasaules radīšanas Dievs ielika cilvēku Ēdenes dārzā, lai viņš „to koptu un sargātu" un „valdītu par visu zemi" un radību. Cilvēkam tātad bija dota iespēja rast darbā prieku un gandarījumu harmoniskā saskaņā ar dabu. Bet Bībele gandrīz tai pašā lappusē mūs arī informē, cik bargs spriedums drīz vien tika izteikts par cilvēku.

„Nolādēta lai ir zeme tevis dēļ . . . vaiga sviedros tev būs maizi ēst . . ." Spilgtāk izteiktu duālismu darbā būtībā ir grūti iedomāties. Tāpat kā tas ir ar daudzām citām Dieva dotām dāvanām, arī darbs reizē ceļ un pazemo cilvēku, reizē atbrīvo viņa miesu un garu un tanī pašā reizē ābus tos nokalpina, verdzina. Darbs dod cilvēkam viņa dzīves piepildījumu un līdzekus dod viņam rokā līdzekli, kā izmantot un pazemot savu tuvāko nežēlīgā kārtā.

Simtstūkstoš vergu sviedros un asarās cēla piramīdas faraonu Ēģiptē, balstīja Romas imperijas varenību un sagādāja daudz brīva laika grieķu augstākajam slānim, lai tas varētu nodoties mākslām un filozofijai. Darbs bija lāsts un bada maize arī industriālās revolūcijas izkāmējušiem upuriem 18. un 19. gadsimtos. Darbs ir agonija, lēnā nāve arī boļševisma upuriem Sibirijā. Darbs ir pretstats priekam arī visiem tiem šīs zemes ļaudīm, kam lozungs ir „Another day — another dollar," un tādu ļaužu ir vairums šeit. Ja nevaram justies iekšēji bagātoti ar savu darbu, ja nevaram būt lepni uz savu veikumu, ja spējam samierināties ar negodīgumu mūsu darba vietās, tad visa mūsu darbošanās ir tikai fizisks un psihisks slogs, kas nesagādā mums paliekamu gandarījumu.

Gan tiesa, darba slogs mums visiem kļūtu vieglāks, ja izdotos vēl vairāk saīsināt darba laiku. Bet ja parastais amerikānis tiešām stipri vēlētos sev atlicināt vairāk brīva laika, kāpēc tad viņš strādā tik daudz? Plašus pētījumus par to ar visu zinātnieka rūpību izdarījis Rutgersa universitātes profesors Dr. Sebastians de Grazia un nācis pie savdabīgiem secinājumiem, ko publicējis grāmatā „Of Time, Work, and Leisure". Viņš saka: „Tā ir pasaciņa, ka darba laiks mūsdienu amerikānim pamatīgi sarucis, salīdzinot ar pagājušo gadsimtu, kad viņš ražoja 70 stundu nedēļā, un arī tas ir mīts, ka būtu samērīgi pieaudzis viņa brīvais laiks, — nav noticis nekas tamlīdzīgs. Darba ilgums tagad ir caurmērā 46—47 stundas, bet nevis 40. Bez tam plaši jo plaši visās malās tiek piekopts blakusdarbs. Pēc de Grazia datiem, apm. 11 proc. no visa darba spēka Sav. Valstīs strādā divās darba vietās. Oficiāli uzdotais skaits — 5 proc. — neesot pareizs, jo šo blakusdarba strādātāju vairums nemaz neuzdod papildienākumu nodokļa sarakstos. Zinātnieks taisa šādu secinājumu: nevis no darba brīvās stundas, bet gan virsstundas ir vajadzīgas vidusmēra amerikānim, lai viņš varētu iegūt sev augstāku stātusu un vairāk dažādu jaunizgudrotu krāmu, vajadzīgu un nevajadzīgu. Pastāvīgi nodarbinātam amerikānim ir dienā tikai 2½ stundas brīva laika — pēc tam, kad atskaitīts laiks nokļūšanai uz darbu un atpakaļ (8½ stundas nedēļā), remontdarbiem pie mājas (5 stundas) un mājsolim (2 stundas). Viņam tātad ir pat vēl mazāk brīva laika nekā dzimtniecības laika cilvēkam. Kopš dažiem gadiem izveidojies paradokss: Arvienu vairāk precētu sievu iesaistās algotā darbā, lai varētu iegādāties dažādus jauninājumus savām mājām, kas ietaupa viņām laiku un reizē — „atbrīvo" viņas darbam fabrikā vai birojā!

Bet tanī pašā laikā miljoniem ģimenes apgādnieku mēnešiem ilgi atrodas bez darba. 25 miljoni amerikāņu strādnieku jau ir vecāki par 45 gadiem, un no tiem 1 miljons ir chroniski bezdarbnieki. Ap 1970. gadu šajā vecuma grupā ietilps jau 30 miljoni vīru, un viņi izmisīgi sacentīsies darba meklēšanā ar gados daudz jaunākiem, kuŗi ļoti strauji augošā skaitā jau sāk plūst iekšā darba tirgū. Ņujorkas valsts ir viena starp daudzajām, kur diskriminācija pret gados vecākiem darba meklētājiem, kaut gan likumā aizliegta, tiek praktizēta jo plašā mērā. „Darba meklētāji pāri 45 gadiem tagad kļuvuši mums par smagāko problēmu," saka Ņujorkas privāto darba biroju apvienības ģenerālsekretārs.

Mēs stāvam uz automācijas laikmeta sliekšņa, kur viens vienīgs pogas nospiediens aizstās cilvēku simtus. Tas nevar neradīt mūsos bažas, jo „ko līdz poga, kad nav svārku"?

Automācija, tāpat kā cilvēka roku darbs, ir divējādas dabas: tā var nest mums tiklab svētību kā lāstu.

R.

LATVIEŠU LITERĀTŪRAS PAMATS

R. Blaumaņa KOPOTI RAKSTI 12 sējumos pieprasāmi visās grāmatnīcās. Tagad atsevišķi dabūjami arī izpārdotie 6., 8., 9. un 10. sēj. un citi.

R. Blaumaņa simt gadu piemiņai ir iznākusi arī DRĀMA un KOMĒDIJA, visas Blaumaņa lugas vienā lielā, trimdā vēl neredzētā kopsējumā.

Grāmatas dabūjamas arī uz nomaksu.

Apgāds
LATVJU GRĀMATA

Iznākusi O. KROLLA
DAUGAVA LATVJU DAINĀS
Maksā $ 1,-.
Pasūtinot izdevniecībā: 75 c.
Rakstīt: O. Krolls, 12 Harrison St., Oak Park, Illinois, 60304, USA.

Karoga pacelšana Cikāgas skolas svētkos pie DV novietnes „Latviešu karavīrs." Uzņēmumā: no kr: A. Vanags, E. Kiršteins, A. Eglājs, prof. Grotāns, māc. A. Sudars un mazie svētku dalībnieki Foto V. Viksniņš

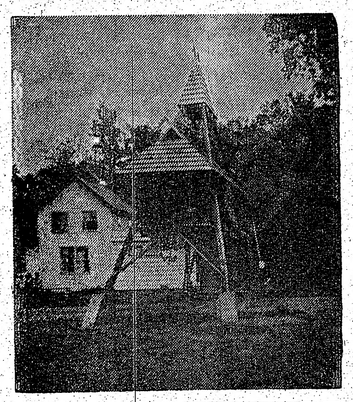

ASV un Kanadas lielgaidu-roveŗu 1. nometnes „Imanta" nometnotāju celtie vārti.

PA ATVĒRTU LOGU

KLINTIS, VĒZI UN TILTI

Netālu no Fondi parka Ņubransvikas provincē ir neparasti klinšu veidojumi. Tie ir ap 100 pēdu smilšakmens klintis, ko vējš, sals un paisums izveidojis it kā kolonnu veidā, kas stāv uz mazāka pamata, gandrīz kā galds uz vienas kājas. Uz viena no šiem klinšu bluķiem aug krietna egle un daži mazāki koki, atgādinot it kā milzīgu pulkpodu. Paisums arī izveidojis alas krastmalas klintīs. Šis ir mūslaiku izskaidrojums, bet, protams, „vecais" izskaidrojums ir citāds, kā to domājuši indiāņi, kuŗu leģenda stāsta, ka viņu dievs Glūskaps dzīvojis Jaunskotijā lielā teltī, bet viņam nav patikusi „bālģīmju" ierašanās un viņu uzvešanās. Tāpēc viņš atstājis šo zemi, bet savus suņus - vilkus pārvērtis klintīs, kas Fondi līcī gaida uz viņa atgriešanos. Indiāņi vēl tic, ka viļņu krākšana naktīs ir vilku kaukšana, gaidot savu pavēlnieku.

Uz ziemeļiem no Monktonas pilsētiņas ir magnētiskais kalns, kas pret kalnu „pievelk" automašīnas. Nobraucot ielejā, izslēdzot motoru un atlaižot bremzi, mašīna sāk slīdēt atpakaļ un uziet kalnā. Izskaidrojams tas ar optisko ilūziju, kas rāda kalnu attiecībā pret apkārtni, bet patiesībā ir ieleja, ko norāda arī ūdens virziena. Un tomēr bija braucēji, kas trīs un četras reizes izmēģināja kalna pievilkšanas spējas.

Ņubransvikas provincē ir daža parādības, kas nav parastas citur. Pār upēm ir segtie tilti, tas ir tilts ar it kā māju uz tā. Satiksmei tie neizdevīgi, jo ir šauri un bieži vien mašīnas nevar pabraukt garām. Bet daudzas lielākas upes vai jūras līči un līcīši ir bez tiltiem. Lai pārkļūtu otrā pusē, jāgaida uz pārceltuvi, kas dažkārt ilgst krietnu laika sprīdi. Šāda pārceltuve var uzņemt ap pāris duču mašīnu un 5 vai 10 minūtēs pārbrauc otrā pusē. Bet uzbraukšana un nobraukšana, piestāšanās pie malas un sagatavošanās pārbraucienam var ilgt pusstundu.

Kas Latvijā ēdis ābolus, tas zinās, kas ir Grāvenšteins. Velti meklēt šīs šķirnes ābolus ASV, bet Kanadas Ņubransvikas provincē nejaušī tie atradās kādā augļu pārdotavā.

Ir arī dažādi „āķi", ko, ceļojot pa pasauli, iemācās. Viens tāds ir bezmuitas alkohola ievešana ASV, braucot no Kanadas. Pērkot Kanadā ražotos dzērienus, cenu starpība neiznāk liela, bet „āķis" ir citur apslēpts. Labākās viesnīcās var dabūt pasūtinājuma formas, ar kuŗām tiesībā ir ieleja, ko norāda arī ūdens virziena. Un tomēr bija braucēji, kas trīs un četras reizes izmēģināja kalna pievilkšanas spējas.

Ņubransvikas provincē ir daža parādības, kas nav parastas citur. Pār upēm ir segtie tilti, tas ir tilts ar it kā māju uz tā. Satiksmei tie neizdevīgi, jo ir šauri un bieži vien mašīnas nevar pabraukt garām. Bet daudzas lielākas upes vai jūras līči un līcīši ir bez tiltiem. Lai pārkļūtu otrā pusē, jāgaida uz pārceltuvi, kas dažkārt ilgst krietnu laika sprīdi. Šāda pārceltuve var uzņemt ap pāris duču mašīnu un 5 vai 10 minūtēs pārbrauc otrā pusē. Bet uzbraukšana un nobraukšana, piestāšanās pie malas un sagatavošanās pārbraucienam var ilgt pusstundu.

Kas Latvijā ēdis ābolus, tas zinās, kas ir Grāvenšteins. Velti meklēt šīs šķirnes ābolus ASV, bet Kanadas Ņubransvikas provincē nejaušī tie atradās kādā augļu pārdotavā.

Ir arī dažādi „āķi", ko, ceļojot pa pasauli, iemācās. Viens tāds ir bezmuitas alkohola ievešana ASV, braucot no Kanadas. Pērkot Kanadā ražotos dzērienus, cenu starpība neiznāk liela, bet „āķis" ir citur apslēpts. Labākās viesnīcās var dabūt pasūtinājuma formas, ar kuŗām var pasūtināt dzērienus no Šveices. Cenas uzdotas ASV dolaros un ir apmēram puscena, dažos gadījumos pat 60 proc. lētāk kā ASV. Ņujorkas latviešu iemīļotināt tikai ASV iedzīvotāji, kas lari. Šos dzērienus piesūta no Šveices mājās, bet to var pasūtināt tikai ASV iedzīvotāji, kas bijuši ārzemēs vairāk kā 48 stundas. Katrai personai tiesības ievest 5 pudeles vai 1 vīna galonu, pie tam visus ģimenes braucējus skaita kopā, tātad sievai ar vīru izmāk 10 pudeles. Atgriežoties ASV, pie robežas tomēr jāaizpilda veidlapas, kas dod tiesības atbrīvoties no muitas maksas.

Ņubransvikas jūras līcos ir silts ūdens, vērojot uzrakstus — siltākais pēc Floridas. Izskaidrojums atkal vienkāršs: siltā Golfa straume nes ūdeni tuvu Kanadas krastiem.

Kā Meinā, tā Ņubransvikā slaveni ir vēži, ne tikai vēzīši, kādus pazīna Latvijā, bet abām rokām turami. Kādā ceļa malā smagajā automašīnā pārdeva svaigi vārītus sarkanus vēzus, pircējs varēja izvēlēties, cik lielu grib. Bet cenas vēžiem turas augstas, un restorānos visdārgākie ēdieni ir vēžu ēdieni. Citā ceļmalā stāvēja bērni, kas braucējiem piedāvāja pašu lasītas zilenes un meža avenes.

vi.

AR PĪPI UZ JUMTA

Pēc liela padarītā darba darītājs var atvilgoti uzelpot, atstājot vērtējumu citiem. Visiem darba vērtējums nebūs vienāds, dažs to slavēs, cits atradīs kļūdas. V. Rubuļa sastādītā Latvian Literature jāieskata par lielu darbu, kur ne tikai bija jāizmeklē latviešu autori, bet arī jāatrod viņu darbu tulkotāji. Visus rakstniekus šīnī grāmatā nevarēja ievietot, un rakstītāja priekšrocība ir tā, ka viņš var ievietot tos, kas viņam liekas vajadzīgi. Varam kritizēt, bet nedrīkstam aizmirst pateikties par darba darīšanu, varam domāt, ka tulkošanu varētu veikt viena persona, ja tādu varētu atrast. Humorists Vecais Indriķis teiktu, ka par kritiķi varētu būt katrs, kas spēj saskatīt kļūdas, bet lasītājs domātu, ka kritiķi ir ne vien lai kritizētu, bet saskatītu arī labo.

Atvaļinājuma laikā ceļojot, jāsastopas ar dažādiem cilvēkiem. Dažs cenšas svešiniekam palīdzēt ar padomiem, cits cenšas to izmantot savām interesēm, bet visiem ir kaut kas kopīgs: viņi pazīst, ka tas ir svešinieks. Varbūt liekas savādi, bet katrs nepazīstams cilvēks no savas pilsētas vai savas AS valsts ceļojuma laikā liekas tuvs.

Šīs vasaras jaunums latviešiem bija divas teātŗa izrādes, ko deva viesi no rietumu krasta. Ņujorkā jūlija sākumā viesojās Pacifika Palisādu ansamblis, bet augusta beigās Losandželosas ceļojošais teātris. Abās izrāžu reizēs laiks nebija skopojies ar siltumu, un skatītāji dabūja ne vien priecāties par izrādi, bet arī krietni svīst. Abās reizēs par skatītāju skaitu nevarēja žēloties, jo bija piepildīta zāles lielākā daļa, gandrīz vairāk kā dažā izrādē vēsākā laikā.

Vasaras atvaļinājumu laiks gandrīz ir pagājis un var atskatīties, kur visvairāk Ņujorkas latvieši pavadījuši atvaļinājumu. Liekas, pirmajā vietā bijuši Katskillu kalni, kur brīvās dienas pavadītas gan pašu vasarnīcās, gan īrētās telpās, gan arī apciemojot savus mīļuļus draudzes vasaras nometnē. Spriežot pēc saņemtām skatu kartītēm, otrā vieta bijusi Toronto, Kanadā. Nav arī brīnums, jo šīs abas vietas ir lielākās latviešu kolonijas, vienalga, kuŗu ieskata par lielāko. Ievērojama vieta bijusi arī Eiropas ceļojumiem, kā arī ceļojumiem pa šo kontinentu. Nav bijis pārāk liels to ņujorkiešu skaits, kas atvaļinājuma laiku pavadījuši Ņujorkā. Bet arī Ņujorkā sabraukuši tautiešī no visām pārējām šī kontinenta vietām, it sevišķi uz Latviešu dienām 5. jūlijā Pasaules izstādē.

Ezītis

Tautiešī!

Ja jums kaut kas jāiegādājas vai arī vajadzīgs lietpratēju darbs, tad lasiet sludinājumus mūsu laikrakstā. Jūs noteikti atradīsit latviešu veikalu vai amatnieku, kas varēs jums pakalpot.

NUJORKA

Mūsu Ņujorkas redakcijas vadītāja red. V. Irbes jaunā adrese ir: 4035 Rombouts Ave., BRONX, N. Y. 10466. Tālrunis 994-7917.

Par spīti tveicei 29. augustā Bruklinas mūzikas akadēmijā Losandželosas teātŗa ansamblis A. Tipāna vadībā ar M. Zīverta drāmu „Kurrpurrū" bija saistījis reti uzmanīgus 600 skatītājus. To atsaucība izpaudās gaŗajās beigu ovācijās. Daugavas vanadzes mākslīniekiem pasniedza skaistus ziedus.

Nākamais DV sarīkojums tajās pašās telpās būs baletdejotājas Vijas Vētras priekšnesumi 10. oktobrī.

Veselības dēļ atteikušās Ņujorkas Daugavas vanadžu priekšnieces Antonijas Skultes pienākumus uzņēmusies viņas vietniece Anna Skara.

ASV Daugavas Vanagu pr-ka vietnieks A. Valters mainījis dzīves vietu, viņš tagad dzīvo 1416 E. 4th St., Brooklyn, N.Y. 11230, tālr. DE 9-7305.

Nākamais Daugavas Vanagu sarīkojums ir Vijas Vētras deju vakars 10. oktobrī, pl. 8 vak. Bruklinas Mūzikas akadēmijas telpās. Ieejas kartes $3.00, 2.50 un 2.00 pie O. Baumaņa, tālr. JA 3-4751. Nākamā teātŗa izrāde paredzēta sestdien, 31. oktobrī, kad Bostonas ansamblis izrādīs H. Krūmiņa Maestro no Rucavas R. Birzgaļa režijā, arī Mūzikas akadēmijas telpās Bruklinā.

KALAMAZŪ

Dr. A. Karps 13. septembrī, pēc Kalamazū ev.-lut. draudzes dievkalpojuma vecās Cīņas baznīcas apkšējā zālē runās par tematu Garīgā veselība. Visi laipni aicināti.

Latviešu krājaizdevumu sabiedrības darba stundas sestdienās, no plkst. 10.00 līdz 12.00 Latviešu b-bas namā. „Krājaizdevumu sab-bā var iestāties arī tad, ja pašreiz nav vajadzības pēc noguldījumu vai aizņēmumu operācijām, bet tādas nākotnē var rasties," saka bankas pilnvarotais A. Blankenburģis, aicinādams tautiešus pasteigties ar iestāšanās rakstu iesniegšanu, lai savlaicīgi varētu sakomplektēt nodaļas oficiālo atklāšanu.

Kalamazū ev.-lut. draudze, sākot ar 20. septembri, atjauno regulārās bērnu un jauniešu tīcības mācības stundas ik svētdienas. Jauniešu grupai (vecākiem par 12 g.) tās notiks no 9.45, bērnu grupai (līdz 12 g.) no 10.30, bet abām iesvētību grupām, kas vēlas iesvētīties 1965. un 1966. g. tās notiks pēc dievkalpojuma. Bērnu dievkalpojumi plkst. 10.00. Pieaugušo dievkalpojumi 10.30. Skolas gadu sākot, jaunatnei veltīts dievkalpojums notiks 13. septembrī, plkst. 10.00 rītā.

ASV BAZNĪCAS

NUJORKA

6. septembrī pl. 2.00 Port Washingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. O. Gulbis; pl. 9.15 no rīta draudzes lauku īpašumā, sakarā ar roveŗu un lielgaidu nometnes noslēgumu, māc. R. Zariņš.

(Bruklinā un Bronksā dievkalpojumu nebūs.)

CIKĀGA

Cikāgas latviešu ev.-lut. Cīņas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

6. septembrī, plkst. 11 dievkalpojums, mācītājs A. Rautenšilds.

AURORĀ

720 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

Latvijas ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

DETROITA

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien, plkst. 12 dienā Holy Trinity ev.-lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Laventāls.

6. septembrī dievkalpojums

BURLINGEMA, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

Sestdien, 12. septembrī, plkst. 7 vak. Labā Gana baznīcā dievkalpojums Burlingēmas kopā.

Cikāgas skolas bērnu svētkos mazie dalībnieki saņēma daudzu labvēļu ziedotās atzinības veltes. Šo nometni vadīja A. Kandroviča, I. Siliņa, A. Birkens un A. Kandrovics. Foto V. Viksniņš

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto. HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: Atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, ūdens - ejas apkure, dubultgarāža. Kopīgā cena $ 16,300,-, iemaksa $ 2.000,-.

DANFORTH - BROADVIEW: 6 istabu dubultķieģeļu māja, ejas apkure, kopīgā cena $ 11.900,-, iemaksa $ 1.500,-.

O'CONNOR DR. - GREENWOOD: Atsevišķs 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs ar pagrabā izbūvētu dzīvokli, ejas apkure un privāts iebraucamais ceļš. Kopīgā cena $ 15.000,-, iemaksa — $ 2.000.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVILĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ. VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIENIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ

PRETSOĻI LATVIJAS INTEREŠU APDRAUDĒJUMAM

Sestdien, 22. augustā DVF namā Londonā notika LNPL prezidija sēde, ko vadīja prezidija priekšsēdis A. Abakuks. Sēdē piedalījās J. Ranka, J. Andrups, K. Krūmiņš, Z. Daškevica, T. Zariņš un viesis no ASV Komitejas Latvijas brīvībai, priekšsēdis V. Hazners.

Pašreiz LNPL pārstāvības rit spraigs darbs LNPL vēlēšanu izvešanai, kas notiks no 8.—22. novembrim. Vēlēšanu pirmais posms — apakškomiteju izraudzīšana uz vietām — praktiski noslēgusies un sākusies kandidātu izraudzīšana. Šai sakarībā prezidijs apsprieda līdzšinējo vēlēšanas darbu gaitu un pārrunāja kandidātu izraudzīšanas jautājumu, reizē norādot, ka pieliekamas iespējamās pūles, lai vēlēšanās piedalītos ikviens Anglijas latvietis, jo LNPL vēlēšanas nav tikvien kā 25. LNPL locekļu izraudzīšana nākamiem 4 gadiem, bet reizē ir arī Anglijas latviešu trimdas saimes iekšējā stipruma un nacionālā spēka demonstrējums.

Saskaņā ar britu laikrakstu ziņām Lielbritanija un Padomju Savienība ir vienojušās par sarunu uzsākšanu, lai nokārtotu jautājumu par Anglijas prasībām pret Pad. Savienību sakarā ar Baltijas valstu un citu zemju okupāciju un krievu pretenzijām uz Baltijas valstu bloķētiem līdzekļiem Londonā. Šai sakarībā LNPL prezidijs noļēma ciešā sadarbībā un sazinā ar Latvijas sūtniecību Londonā spert visus iespējamos soļus, lai sarunās tiktu ievērotas un aizstāvētas Latvijas valsts un tautas intereses.

Tālāk prezidijs apsprieda LNPL prezidija paplašinātās sēdes darba kārtību un apspriežamos jautājumus. Kā jau ziņots, paplašinātā LNPL prezidija sēde ar organizācijas pārstāvju piedalīšanos notiks š. g. 12. un 13. septembrī latviešu mājā Almelijā. Attiecīgi ielūgumi uz sēdi netiks izsūtīti un LNPL prezidijs griežas ar aicinājumu pie visiem LNPL locekļiem, pārstāvjiem un organizāciju pārstāvjiem, kam laiks un līdzekļi atļauj, ņemt dalību šai sēdē. Kas attiecas uz darba kārtību, tad sanāksmi sestdien, 12. septembrī, plkst. 17 ievadīs LNPL prezidija un LNPL latviešu mājas Almelijā komitejas apvienota sēde, kam sekos akts ar LNPL mājas komitejas goda priekšsēdes Henrietas Zariņas uzrunu un priekšnesumi. Paplašinātā LNPL prezidija sēdi ar organizācijas pārstāvju piedalīšanos svētdienas rītā ievadīs Latvijas sūtniecības Londonā lietveža T. V. Ozoliņa starptautisko notikumu pārskats, kam sekos debates un pārrunas par mūsu trimdas dzīves aktuāliem jautājumiem.

Sēdes noslēgumā ASV viesis V. Hazners iepazīstināja locekļus ar latviešu organizāciju darbu ASV.

Visus marku krājēju nodaļai šīs nodaļas red. M. Zichmanim, Tālr. BA 1-7760.

Katrs iesākums grūts!

Pēc ilgāka pārtraukuma nupat iznācis LFA žurnāla „Latviešu Filatelists" 49/50. dubultnumurs.

Redakcija strādā jaunā sastāvā. Redaktors R. Norīša vietā ir O. Kreišmanis, redakcijas kolēģijā J. Ronis, M. Zichmanis, J. Deksnis, A. Vēveris un R. Zālamans.

Attēlā redzami redakcijas locekļi, kas pūlas gar nokavēto nmuru. J. Ronis ņemas ar manuskriptiem, M. Zichmanim ir bēdas par aplaušanu un J. Deksnim nav viegli ar ekpediciju, bet galvenais — žurnāls ir iznācis!

TLFK VALDES SĒDE

24. augustā Bramptonā notika Toronto latviešu filatelistu kopas valdes sēde, piedaloties M. Zichmanim, E. Alberingai un J. Ronim.

Filatelijas izstādes kārtošana 4. dziesmu svētku laikā stipri virzījusies uz priekšu. J. Ronim, filatelistu pārstāvim Dziesmu svētku rīcības komitejā, par paligiem piesaistījušies M. Zichmanis, E. Alberinga, A. Saliņš un R. Zālamans. Izstādes noteikumi tagad galīgi izstrādāti.

Vēl pirms kopas biedru sanāksmes septembra beigās izdos atklātni, kurā attēlota Latvijas karte, un aploksni ar palielinātu 1936. g. 15. decembra izdevuma 10 santīmu marku zaļgani palēkā krāsā ar saules apstarotu vairogu, zobenu un ozollapām.

Uz vēlēšanos biedri varēs likt iespiest savus vārdus un adreses zem aploksnes zīmējuma.

JAUNS REKORDS KENEDIJA MARKĀM

(V) — Amerikāņu nedēļas žurnālā Linn's Weekly ievadnieks norāda, ka Kenedija marku izdevums — 500 miljonu, pārspēj Merkurija marku izdevumu — 310 miljonu, kas bija izdotas astronauta Glena populārizēšanai. Kā vienu, tā otru izdevumu daudzi cilvēki, kas markas nemaz nekrāj, iegādājušies veselām loksnēm, cerot uz lielu peļņu. Cerēto peļņu tie nekad neiegūs, jo marku krājēji šādu daudzumu kolekcijās nespēj uzņemt. Marku uzpircēji naudas atgūšanai būs spiesti tās pārdot pat zem cenas.

Minētā žurnālā atzīmētas vairākas vēstules, kuŗas izteikta marku krājēju neapmierinātība ar Kenedija markas zīmējumu. un šai kritikai pievienojas arī ievadnieks.

BRAUCIENS UZ GRĀLA PILI

No Perpinjanas tiek rīkotas arī ekskursijas uz netālo Andoru, Monserāta klosteri un Barselonu. Ceļš uz Andoru ved cauri Pirenejiem un to ielejām, un katrā pagriezienā atklājas vēl neredzētas ainavas. Pireneji ir daudz mežonīgāki par „civilizētajiem" Alpiem. Samērā reti redzamas cilvēku mītnes; aizas bieži atgādina drūmo kontrbandistu lizdu operas „Karmena" II cēlienā.

Andora ir maza, neatkariga saliņa starp lielajiem kaimiņiem — Franciju un Spāniju, tā ir šo kaimiņu protektorātā. Andorai ir ap 6000 iedzīvotāju, demokratiska iekārta, tai nav muitas ierēdņu. Andoras iedzīvotāji ir lepni uz savu neatkarību, un viņu himnā esot vārdi: . . . „Andora ir Kārļa Lielā meita . . . tā ir bijusi brīva 11 gadu simteņus, un tā grib palikt brīva..." Andoras galvenais ienākumu avots — tūristi un tabakas audzēšana. Nakti pavadām nelielā Spānijas Pireneju pilsētiņā, netālu no Andoras. Uznāk spēcīgs pērkona negaiss: zibeņi laistās, un pērkona grāvieni atbalsojas vairākkārtīgi kalnos. Otrā dienā turpinām ceļu uz Monserāta klosteri, kurš bijis par paraugu Richarda Vāgnera Grāla pilij (pat vārdi ir līdzīgi: Monserāta ir pārvērtusies Vāgnera operās par Monsalvatu).

Šis ceļa posms skaistumā pārspēja visu līdz tam redzēto. Braucām garām stāvām, spilgti sarkanām Pireneju klintīm, kuras vietām apaugušas pīnijām; redzamas dziļas aizas un kalnu strauti, vietām uzglabājušās senās romiešu ūdensvada un cietokšņu atliekas. Ceļš vijas arvien augstāk kalnā, no katra ceļa pagrieziena redzama jauna panorāma. Beidzot tālumā augstu kalnā redzam Monserāta klosteri; zilā miglas plīvurā tīts, tas tiešām rada nereālu iespaidu un liekas piederam Vāgnera teiku pasaulei. Pamazām tam tuvojamies.

Monserāta klostera vieta ir nepārspējama savā īpatā, mežonīgā skaistumā: tas paceļas milzīga izrobota klinšu masīva virsotnē. Nav brīnums, ka šī vieta ir iedvesmojusi Vāgneru. Šeit jau XI g. s. ir nodibināts benediktiešu klosteris. Tas drīz kļuva slavens ar savu bagātību un mūku erudīciju. Viens no klostera abatiem Džulians della Rovere kļuva par pāvestu Jūliju II, slaveno renesanses laikmeta mākslas mecenātu, Mikelandželo protektoru. Arī tagad klostera mūki nodarbojas ar zinātni un mākslu.

Diemžēl arī šo poētisko vietu ir skāris modernais veikalniecisma gars: visur viesnīcas, suvenīru veikali, klostera baznīcai pievienots archaioloģisks mūzejs un gleznu galerija, kuŗu apmeklētājiem rāda sevišķš gids, protams, par samaksu. Baznīca savā tagadējā veidā ir 19. g. simteņa celtne, ļoti grezna iekšējā dekorējumā. Tās galvenais svētums tā sauktā „Melnā Madonna" ir augsti godāta visā Katalonijas novadā. Viņas seja tiešām gandrīz melna no sveču dūmiem; katoļi gaŗām ejot skūpsta globu, kuŗu viņa tur rokā. Spāniešu aristokrati un bagātnieki parasti laulājoties Monserāta baznīcā. Arī šoreiz varam noskatīties laulības ceremonijā, dzirdam slaveno Monserāta zēnu kori, kuŗš esot viens no labākajiem — pēc Vīnes zēnu koŗa.

Pievakarē nonākam miljonu pilsētā Barselonā. Tiem, kam tik plašums, monumentālas 19. g. simteņa un modernās celtnes, Barselona patiks. Ģenerāļa Franko aleja, pa kuŗu iebraucam Barselonā, esot 10 kilometru gara. Šī pilsēta var lepoties ar saviem plašajiem un krāšņajiem apstādījumiem un milzīgām strūklakām, kuŗas vakaros ir iluminētas. Barselonas vēsturiskie piemineķli it kā pazūd modernajā plašumā.

Dienvidfrancija un Spānija ir deju zemes. Barselonā uzved spāniešu dejas ne tikai naktsklubos, bet arī laukumos. Perpinjanā uzved kataloniešu dejas laukumā vecajā pilsētas daļā.

No Barselonas uz Perpinjanu braucam atpakaļ gar izdaudzināto „mežonīgo krastu" (Costa Brava). Ceļš vijas straujiem pagriezieniem gar klinšaino, izroboto jūras krastu: pavisam esot 377 pagriezieni! Vietām redzamas jūrā klinšainas saliņas un pussaliņas. Krasta stāvās, sarkanās, pīnijām apaugušās klintis asi izceļas uz dienvidu jūras spilgti zilā fona. Šo krastu mēdz salīdzināt ar izdaudzināto „zilo krastu" (Côte d' Azur), tomēr tas ir daudz mežonīgāks, retāk apdzīvots. Braucam gaŗām arī tūristu iecienītai Tossa de Mar, kuŗa pievelk ceļotājus ne tikai ar skaistajiem skatiem uz jūru, bet arī ar veco pilsētas daļu, romiešu un vidus laiku atliekām.

Pēc dārgās Francijas dzīve Spānijā liekas fantastiski lēta, un franču tūristi steidzas pirkt, ko vien var.

Man šķiet, ka Dienvidfrancijas un Spānijas Pireneju novads ir viena no skaistākajām vietām Eiropā. Ja kāds grib redzēt dabu tās pirmatnējā mežonīgā krāšņumā, vēl cilvēka roku neskartu tam jābrauc uz Pirenejiem.

Ceļojumā bija tikai 2 mocības: tūristu un auto plūdi visur — arī pie brīnišķīgā Monserāta klostera, un Eiropa ir ne tikai eiropiešu, bet arī amerikāņu tūristu pārpludināta.

Austra Augenberga

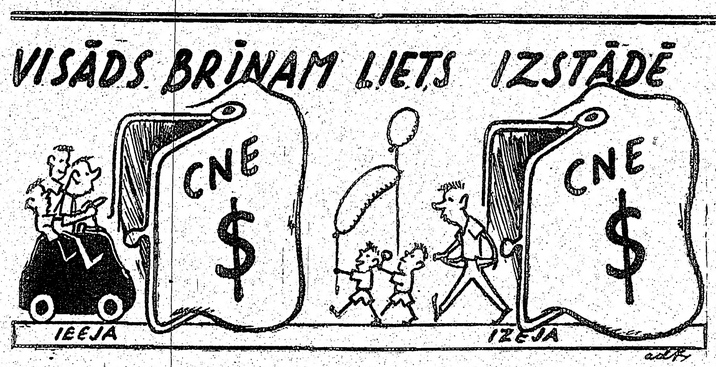

A spalv izstādej caur izskrējs Kriš Ķepal, bet a bildēm iekše palics Ed. Keišs.

Pagājšē piektdiens vakrē es bij nolics viss dārb rīks pie mal un izgājs dārzē tārps rakt. Es taisjes a savem draugem braukt makšķrēt, jo mans vecais Piltens bezmers un cit laik barometr rādej, ka nedēļs beigēs būs smuks laiks. Bet līdz ko es bij saķērs piermē sliek, uz rēz mans telpons sāk zvānt kā pārvents pažārniek mašīn. Ej nu sazin, kas otrē galē notics, ja tad trak zvanšen? Tā es pa kakl un pa gāl metēs istabē. Tov trak skriešen — izrādējējs, ka mans Dižpāk Emmiš taisejs to lielē zvanšen.

„Ko tu Kriš maisēs apkārt, ka nenāk pie aprāt. Tu domē, ka es var stundem uz tēv gaidet, it kā man nekas cits nebūt, ko dārt" — Emiš bij noskaites.

„Mīļē Emiņ, tu raibē rozīt! Es bij tepat dārzē tārps rakt" — es provēj pielabnātes.

„Tārps rakt? Va tu tint sadzēres vai? Ko tu dārs a tārpem, ja mēs rīt broks uz izstād."

„Piermē dzierdšan. Va es tev jau diezgan neizvadēj pa visādēm gad tiergem Zūrās, Piltnē un Popē. Ko mēs tagad skries uz tād izstād; ku dzīv naud rauj no kabtēm ārē." — es ķeprejēs rokēm, kājēm pretē.

„Kriš, nepļuren nieks un klo-ses a abām osēm, ko es tev tēc — mēs rīt broks uz izstād. Es nevar a tev stundem tukšs salms kult, jo man vēl jāskrien uz bjutīsalan." Briesmīgs blīšks manē osē bij pa zīm ka Emiš nosvied sov telpon trūb.

Tov vell būšan! Kālab tas Ādams torēz. Paradiz dārzē ielaides a to Iev un ēd tos ābo|s. Bet ko mēs nabag vīrieš šodien vairs var grozēt, kas jau iegājes no pasol sākum. Un tā es pamet tārps un gāj uzpravēt sov braucamē.

Otrē rītē mēs jau mazē gaisminē deves ceļē, bet pie izstād jau viss viets pills. A lielem mokem es atrad vien šaur spraug ku iebāzt sov fordiņ. Pie vārtem es gribēj uzprast, ku var jones autiņš apskatēt, bet Emiš saķēr man pie rok un vilk uz priekš līdz es atjēdzes ka mēs i iekš mod skat. Tik slikt jau tur nebij. Dodz smuk mētan iznāk a jonem drēbem, bišķ pagrozes un akal aiziet. Pašēs beigēs vien iznāc a to jones mods priekš, bet ta Emiš man saķēr akal pie rok un vilk ārē. Saul bij jau lielē gablē un man sāk grībtes ēst. Mēs aizgāj uz Midvej, ku nāc tād pat des un skāb kāpost smak kā Rīgē pie Vidzem stacij un cilēk kā mell jūr jau priekšē. Vis liel un maz ēd kārstes sūņš a dzeltnēm sinapēm. Es a nopierk pārs un ka to vien dev Emiņei, tā notiek liel nelaim. Sinep no man des nokrit vienei dāmei uz plec. Šī baig noskaitēs un sāk no vis spēk a tād kā izbāzt pudel sun sist man pa gāl. „Va tu lemps neredz, ku tu bāz sov des," — viņ nemaz neklausjes, ka es soc: „Sorej! sorej!"

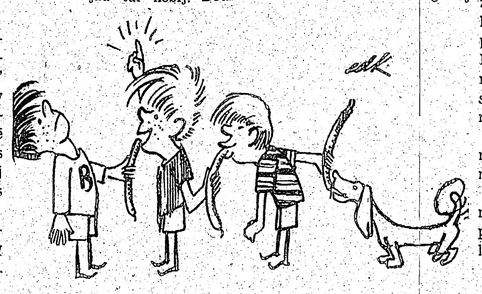

Pēc tad trakum Emiš gribej bišķ fān. No karusel viņej rēbst gāl un tālab mēs gāj iekš vien būd ku varēj dzierd liels smiekls. Ka mēs tik tur pa dorēm caur, uz rēz es jūt, ka liels vēš pūš man pa biksēm uz ogš. Es paskatjēs uz Emiņ un viņei vis lindrak pa gais, bet visād puišel un vir visapkārt smej vēders tūrdam. Emiš paskatas a balt ac uz man un izskrēj ārē. Lab, ka es vēl laikē tik līdz. Es nezin, kas būt notics, ja viens puišels nebūt pieskrējs un tēcs: „E, granpā, iedod man daim priekš kokkol." Pa to laik otrs klāt pie Emiņ, la tant iedod korter priekš faniraid.

Turpat aiz mugur viens vīrs bļāv pilnē balsē: „Mek, panāc šurp un parād sov spēk. Ja uzsīts līdz ogšei, dabs salm cepur pa velt." Es samaksej sov pusdolār un gāj pie stab, ku tāds kā vells uz katr sitien skrēj uz ogš. Kā es atvēzjes un dev a to lielē āmur, tā sitameis uzgāj pašē stab galē un kā kriev sputniks šņākdams gaisē. „Trakeis forner, tu sadauzej man mašīn" — veceis noskaites. „Pa to es tač tev samaksej sov pusdolār un ko es vā dārt, ka tov mašīn netur man ventiņ spēk" — es pagriež viņem mugur.

Emiņei prāts bij gājs uz labē pus un viņ tēc, ka tagad jāpaskat kot kas praktesks priekš dzīv. Ka es viņ apprecs, ta viš grib iztaist tad māj, la visem muts no skaudīb paliek vaļē. Tā mēs skatej visāds plīts, vanns, pods un katls kamēr man zils gar acēm metās. „E, Kriš, ko tu sapņē diens laikē. Nāc, pasroges, kad jon cepeškrasn. Piespiež pog un gaļš gabals iznāk ārē pats no sev," — Emiš soc aiz tād kā liel skap: „Sits mēs pierks bez vārd run."

„Lab, lab, bet tagad ies uz mājem," — es jut, ka manē makē sāk pūst corvējš.

„Nekas nebij, Krišiņ. Tagad mēs ies paskatēs kauč ko priekš kultūr un gar mantēm."

latviešu mētan dancē baļet un „Nu lab, ta ies paskatēs kā latvietis daiļamatniek tais šķīvs" — es bij a mier.

„Tos tač mēs vārs rēdzt latviešu namē pa lēt naud, bet mums jādomē pa sov nākotn. Ka mēs apprecsēs mums būs kāds bērniš un tas būs jāsūt skolē, tālab mums jāredz kā te a skolem sastāv." Tād sievieš aizdomjes jau simtem god uz priekš un viņ tev godīg cilēk nebeigs mocet nost, tāpat kā opozicej iekš biedrīb pilnsapulc. Un tā man bij jāredz, cik te viegl tikt pie visād gudrīb, cik skolem liel peldbasein un cik daudz zinšen va dot televīzij. Nav vairs tā, kā toreiz man skolē bij jāmacēs reizrēķins a desmit melliem un desmit baltiem puļķšem, kas pašam bija jāizdrāž.

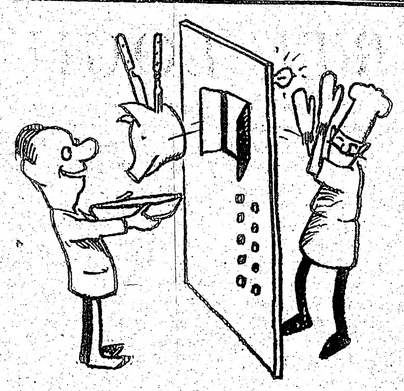

Pa to laik saul jau bij nogājs un mēs sāk iet uz vārtem. Bet ārē mēs vēl netik, jo vienē vietē bij gar rind un tur solej liels brīnums. Mēs a nostājes rinds galē kā kar laikēs pēc sviest un gaidej. Ka mēs tik vaļē no pēdējē dolar, brīnum bij paties liel. Vienē smukē istabē a tepķem, un lepnēm mēblēm paše vidē nolikt liel gult. Tur iekšē gulēj dzīv gov, bet turpat blaks mazāk gult a dzīv tēļ iekšē. Tāds brīnams es vēl nebij redzējs un tā es aizmirs, ka māns kābats un nauds maks bij tīrs, kā a putekļ sūcēj slocēts istabs.

E, va kāds var iedot man dolār priekš kafij, jo mums darbē naud maksē tik piektdienēs?

Kriš Ķepal

(Nobeigums 8. lpp.)

Nama mātei

Ja ir „grāmatu tārpi," kāpēc lai nebūtu „pavārgrāmatu peļitēs"? Es pati esmu viens no tiem pelēniem, kam nav žēl dalīties savās receptēs un virtuves pieredzē ar pārējām namamātēm, cerībā, ka tas darīs gaišāku dažu labu virtuvē pavadītu stundu.

Vai nu mēs ēdam, lai dzīvotu, vai arī dzīvojam, lai ēstu, nama mātei jāsagādā vismaz trīs maltītes dienā, septiņas dienas nedēļā, visu cauru gadu. Un vārīšana var kļūt ļoti garlaicīga, pat nospiedoša nodarbība, ja nekad neizmēģina nekā jauna.

Šeit dažas receptes, kas guvušas piekrišanu pie mana ēdamgalda viesiem.

Jēra gaļas zupa.

(Var pasniegt pie pusdienām vai kā galveno maltīti vieglām vakariņām, klāt dodot grauzdētas siera maizītes un saldajam ēdienam svaigus augļus, kas pašlaik lielā izvēlē).

4—6 personām:

1½ mārciņas liesas jēra gaļas, 3 sīpoli, 2 ēdamkarotes sviesta vai augu tauku, 1 litrs ūdens, 3 vidēja lieluma kartupeļi, 3 seleriju kāti, 3 burkāni, 4 pētersiļu lapiņas, 1 maza kāpostu galviņa, ½ ēdamkarote sāls (pēc garšas) ¼ tējkarote piparu ½ tējkarote kimeņu.

Jēra gaļu sagriež kubikos, sīpolus šķēlēs. Katlā izkausē sviestu vai augu taukus un apcepina gaļu un sīpolus, pielejot 1 lt. ūdens un vāra aizvākotu uz lēnas uguns apm. 1 stundu. Pievieno plānās šķēlēs sagrieztus kartupeļus, seleriju, burkānus, kapātas pētersiļu lapiņas un kāpostus, kā arī sāli, piparus un ķimenes. Pielej ūdeni, lai saknes būtu apsegtas, un slēgtā katlā vāra uz lēnas uguns vēl vienu stundu.

Ja mājā ir pašiem sava saldētava, vai kā to veikalos sauc „freezer," tad lietainās dienas var izmantot, lai to piepildītu ar maltītēm, kas ātri uzsildāmas citām ēdienreizēm.

Labi piemērots saldēšanai ir

Jēra gulašs.

4 mārciņas bezkaulu jēra krūšu gabals vai plecs, 2 ēdamkarotes augu tauku, 1 tējkarote sāls, pipari pēc garšas, 1 mārciņa nelielu baltu sīpolu, 5 ēdamkarotes sviesta vai margarīna, ½ mārciņa sēņu, 2 ēdamkarotes miltu, 1 mēra tase piena, ¼ tase šerija vai baltvīna, ½ tase krējuma.

Jēra gaļu sagriež gabaliņos un apbrūnina augu taukos apm. 20 minūtes. Pieliek sāli un piparus un cepina uz lēnas uguns vēl 15 minūtes. Kamēr gaļa cepas, nomizo sīpolus un katlā ar biezu dibenu 3 ēdamkarotēs sviesta cepina uz lēnas uguns, kamēr gandrīz miksti. Pieliek šķēlītēs sagrieztas sēnes un cep vēl 5 minūtes. Tad sagatavo mērci. Pārpalikušo sviestu (2 ēdamkarotes) izkausē atsevišķā pannā, pieliek miltus, lēnām pielej pienu un vāra uz lēnas uguns, kamēr mērce sāk burbuļot. Sīpoliem ar sēnēm pievieno jēra gaļu. Pannu, kurā cepās gaļa, izskalo ar vīnu, pielej gaļai, pielej mērci, lēnām iejauc krējumu un sutina uz lēnas uguns vēl 35 minūtes, kamēr gaļa mīksta. Garšīgs mielasts 6 personām. Klāt pasniedz ar kapātām dillēm apbārstītus kartupeļus, vai vārītu rīsu, lapu salātus, un saldam ēdienam —

Firziķus ar aveņu mērci (4—6 personām).

Vārošā ūdenī applaucē 8 nogatavojušos firziķus un novelk

PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DR. - GREENWOOD: Atsevišķs ceĝeļu bungalovs ar pagrabā izeļļas apkure un privāts iebraugā cena $ 15.000,-, iemaksa —

ILĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ. ENIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ

LA PILI

nes, salīdzināt ar izdaudzināto „zilo āļa krastu" (Côte d' Azur), tomēr au- tas ir daudz mežonīgāks, retāk net- apdzīvots. Brauca m garām arī ties tūristu iecienītai Tossa de Mar, šņa- kuŗa pievelk ceļotājus ne tikai izi- ar skaistajiem skatiem uz jūros ŗu, bet arī ar veco pilsētas dastu- ļu, romiešu un vidus laiku atlieūd kām.

Pēc dārgās Francijas dzīve ir, Spānijā liekas fantastiski lēta, ved un franču tūristi steidzas pirkt, kts ko vien var.

Per- Man šķiet, ka Dienvidfranciejas jas un Spānijas Pireneju novads anu ir viena no skaistākajām vietām nā- Eiropā. Ja kāds grib redzēt dasta bu tās pirmatnējā mežonīgā pa- krāšņumā, vēl cilvēka roku nero- skartu tam jābrauc uz Pirenesot jiem.

za- Ceļojumā bija tikai 2 mocibas: un tūristu un auto plūdi visur — sar- arī pie brīnišķīgā Monserāta linās klostera, un Eiropa ir ne tikai ras eiropiešu, bet arī amerikāņu tūristu pārpludināta.

ēdz Austra Augenberga

ma mātei

pēc vai augu tauku, 1 litrs ūdens, eli- 3 vidēja lieluma kartupeļi, 3 seno leriju kāti, 3 burkāni, 4 pētersda- ļu lapiņas, 1 maza kāpostu galves viņa, ½ ēdamkarote sāls (pēc nā- garšas) ¼ tējkarote piparu ½ išā- tējkarote kimeņu.

litu Jēra gaļu sagriež kubikos, sīpolus šķēlēs. Katlā izkausē svieslu tu vai augu taukus un apcepina otu, gaļu un sīpolus, pielejot 1 lt. ma ūdens un vāra aizvākotu uz lēnal- nas uguns apm. 1 stundu. Pienē- vieno plānās šķēlēs sagrieztus ārī- kartupeļus, seleriju, burkānus, pat kapātas pētersiļu lapiņas un kākad postus, kā arī sāli, piparus un kimenes. Pielej ūdeni, lai saknes būtu apsegtas, un slēgtā katvu- lā vāra uz lēnas uguns vēl vienu am- stundu.

Ja mājā ir pašiem sava saldētava, vai kā to veikalos sauc „freezer," tad lietainās dienas var izmantot, lai to piepildītu ar maltītēm, kas ātri uzsildāmas citām ēdienreizēm.

Labi piemērots saldēšanai ir

as, Jēra gulašs.

sta

¼ mārciņas bezkaulu jēra krūšu gabals vai plecs, 2 ēdamkarotes augu tauku, 1 tējkarote sāls, pipari pēc garšas, 1 mārciņa nelielu baltu sīpolu, 5 ēdamkarotes sviesta vai margarīna, ½ mārciņa sēņu, 2 ēdamkarotes miltu, 1 mēra tase piena, ¼ tase šerija vai baltvīna, ½ tase krējuma.

Jēra gaļu sagriež gabaliņos un apbrūnina augu taukos apm. 20 minūtes. Pieliek sāli un piparus un cepina uz lēnas uguns vēl 15 minūtes. Kamēr gaļa cepas, nomizo sīpolus un katlā ar biezu dibenu 3 ēdamkarotēs sviesta cepina uz lēnas uguns, kamēr gandrīz mīksti. Pieliek šķēlītēs sagrieztas sēnes un cep vēl 5 minūtes. Tad sagatavo mērci. Pārpalikušo sviestu (2 ēdamkarotes) izkausē atsevišķā pannā, pieliek miltus, lēnām pielej pienu un vāra uz lēnas uguns, kamēr mērce sāk burbuļot. Sīpoliem ar sēnēm pievieno jēra gaļu. Pannu, kurā cepās gaļa, izskalo ar vīnu, pielej gaļai, pielej mērci, lēnām iejauc krējumu un sutina uz lēnas uguns vēl 35 minūtes, kamēr gaļa mīksta. Garšīgs mielasts 6 personām. Klāt pasniedz ar kapātām dillēm apbārstītus kartupeļus, vai vārītu rīsu, lapu salātus, un saldam ēdienam —

Fīrziķus ar aveņu mērci (4—6 personām).

Vārošā ūdenī applaucē 8 nogatavojušos fīrziķus un novelk

(Nobeigums 8. lpp.)

St. Catharines Latviešu Mednieku un Makšķernieku kluba rīko

BALLI

š. g. 12. septembrī, pl. 7.30 vak. ATLANTA KLUBA telpās, Genevas ielas galā, pie Ontario ezera.

DEJA — Atspirdzinājumi

Spēlēs vācu deju kapella — KLUBA VALDE

PĀRSŪTĀM NAUDU UZ LATVIJU.
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-
pārējām summām 10%
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
Sūtījumi apdrošināti.
DV SAIMNIEKU NODAĻA,
123 Huron St.,
TORONTO 2-B, ONT.
CANADA

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto

A. LAGUNS
APKURU IERĪKOTĀJS
264 Oakwood Ave.,
LE 1-6563, Toronto.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto
HO 6-9911.
BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM. ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJAS.

LOTUS PUĶU VEIKALS
AR KANADAS LATVIEŠU DAILAMATNIEKU SALONU pārcēlies
uz 858 Bathurst St., vienu bloku ziemeļos no Bloor St.
TĀLRUNIS LĪDZŠINĒJAIS — LE 3-3334
Gaidīsim klientus jaunajās pagaidu telpās, bet rudenī atkal vecajā vietā, paplašinātā veikalā modernā jaunceltnē.
ARVĪDS TIRUMS
LOTUS

PROF. ALEKŠA RUBUĻA
LATVIAN LITERATURE
30 latviešu autoru
45 prozas darbi mūsu labāko tulkotāju sniegumā.
LABĀKĀ DĀVANA KATRĀ GADĪJUMĀ.
Cena $ 7,00 plūs 25¢ pasta izdevumiem.
Dabūjama tieši apgādā
DAUGAVAS VANAGS
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont.
kā arī visās lielākās grāmatnīcās brīvajā pasaulē.
Grāmattirgotājiem atlaide.

ALFRED STIKUTS REALTOR 481-0431
592 Mt. Pleasant Rd., Toronto 7.

Ir liela starpība apdrošināšanā

VALD. BEBRIS
PAZĪST VISUS APDROŠINĀŠANAS VEIDUS
PL 9-0266.

Pulksteņi un rotas ar dimantiem, pērlēm, krāsainiem akmeņiem un dzintariem.
Pulksteņu un rotu labošana.
Gravēšana.
Latviešu mākslinieku gleznas.
VALUDE
Veikals atvērts no plkst. 10.00 — 18.00, piektdienās līdz 20.00.
Zeltkalis ANTONS KIVLENIEKS
964½ Bloor Str. W., Toronto 4, Ont. tālr. 533-2837
Pieprasiet j a u n o latvisko rotu katalogu.

Toronto Window MFG Co. Ltd.
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS
darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace. Toronto. LE 5-6792

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
12 Richmond Street East,
Toronto 1, Ontario.
Tel. EM 6-5946.
Suite 107
RO 6-8354 (mājās).

LATVIAN MUSIC
Pārstāvis
DV GRĀMATNĪCA
123 HURON STR.,
TORONTO 2-B, ONT.
LP11
jauna skaņu plate
Jānis Mediņš
11 IZLASES SKAŅDARBI.
GLĀSTS
MANA SIRDS IR ATKAL JAUNA
Leonarda Daine, mecosoprāns.
TAUTAS DZIESMU RAPSODIJA 2 vijolēm ar orķestri
Solisti: Mairita un Gunārs Larsons
UZ AUGŠU
AKA
BIRZTALIŅA
TOREIZ
DĀRZS
IR VIENS VAKARS
PIESKAŅA
MĪĻĀ SKUPSTS
Ludmila Sepe - Eše, soprāns.
Pie klavierēm autors.
Maksā $ 6.00 + 3% takse.
Šī plate nedaudz eksemplāros dabūjama ar J. Mediņa un L. Sepes - Ešes parakstiem.

KAS? KUR? KO? TORONTO

PARTIKA - DELIKATESES
BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

VENUS
PUĶU VEIKALS
Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
Latviešu keramika.
Ādas izstrādājumi.
231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅS

COLUMBUS STEAMBATH AND HEALTH CLUB
tagad atvērts publikas lietošanai. Gaisa vēdināšana, Sauna, turku, ēģiptiešu sutas vannas, masāžas, sejas masāžas, vin grošana svara samazinājanai, kalnu saule, roku un kāju nagu kopšana. Atsevišķi nodalījumi vīriešiem un sievietēm.
Atvērts katru dienu no plkst. 11 rītā līdz 12 vakarā.
131 BLOOR ST. W., pie Avenue Rd., Colonnade galtnē, tel. WA 5-6383, Toronto.

Adolfa Kristapsona gaļas un dešu veikals - darbnīca — HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Nule saņemtas grāmatas
E. Dunsdorfs un A. Spekke — LATVIJAS VĒSTURE 1500 — 1600 ..... $ 15.00
Z. A. Ozols — LATVIA — A Selected Bibliography .... $ 2.15
CEĻI — Literātūras zīņātne — rakstu krājums ..... $ 3.20
DV grāmatnīcā,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont.

JAUNEKLIS
30-tos vēlas sarakstīties ar latviešu meitenēm no Kanadas vai ASV.
Nopietni domātas vēstules adresēt šim laikrakstam Offerte „518"

Pavasara delikatešu-veikals un konditoreja — LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

DRĒBNIEKS
pieņem jaunus un labošanas darbus.
A. SILAVS,
RO 2-1370, Toronto

ERIC KRAUS R. E. 10 Eastwood Rd. Ho 1-8158
Pārstāvis: KONST. KĀRKLIŅŠ, mājās HO 6-5024.

Īpašumi visos pilsētas rajonos.
Māju pircējiem sagādājam aizdevumus.

ZIGFRĪDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un cītus LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.
Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI.

Izdaru visāda veida APMETUMU DARBUS
iekšpusē un ārpusē.
Lieku grīdu plates (tīles).
Darbs garantēts.
BRUNO LIELBĀRDIS
769-8280, Toronto.

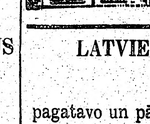
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēŗu mājās.

MEKLĒ AUKLI
diviem bērniem. Privāta istaba ar vannas istabu.
Zvanīt 755—8907, Toronto.

LATVIEŠU UZŅĒMUMS
ALEX DOORS
pagatavo un pārdod tautiešiem koka durvis visādos lielumos un veidos, pēc vēlēšanās izgrezno vai labo arī vecās.
VEIC PĀREJOS KOKA DARBUS.
Tel. 769-2156, Toronto.

SKOLĀM UN JAUNATNEI
AUSTRAS ANDERSONES - PLAMPES
100 dziesmu un rotaļu krājums
AUGSIM LATVIJAI
(meldijas un teksti; kabatas formāts.)
Pasūtināms
494 Sammon Ave. Toronto 6, Ontario
Cena $ 1.50
Grāmatnīcām atlaide.

MIEŽU MILTI
MIEŽU PUTRAIMI MANNAS
RAUPJUMĀ
dabūjami visos latviešu un igauņu veikalos Toronto.
Izsūtām uz pieprasījumu visā Kanadā.
A. ANŠMITS,
443 Quebec Ave.,
Toronto 9.

IZĪRĒJAMA ATSEVIŠĶA ISTABA
vieniniekam/cei.
Ar vai bez mēbelēm
Zvanīt LE1—6076, Tor.

BĒRZIŅŠ Realty Ltd.
316 Harbord St. LE 4-8447
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

TAUTIEŠI,
pirms nododat iespiešanai savus iespiedumdarbus citur, sazinieties ar
LATVIJA - AMERIKĀ - SPIESTUVI
Mēs iespiežam
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBAM
KONCERTU PROGRAMMAS
SARĪKOJUMU BIĻETES
PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
GRĀMATAS, ŽURNĀLUS
Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.
CANADA.
Tel. EM 8-0792
CODE 416

A. EGLĪTIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak., sestdienās no pl. 1 līdz 6 vakarā.
IZĪRE TV par $ 8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

DĀVANU SAIŅI
uz Baltijas valstīm, Ukrainu un Padomju Savienību.
Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 33 mārciņām.
Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu.
Bezmuitas dāvanas: Automobiļi, ledusskapji, veļas mazgājamās mašīnas, šujammašīnas, motocikleti, velosipedi, televizijas aparāti, foto aparāti u. c.
Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus līdz 17¾ mārc. netto. Šie saiņīši ir pilnīgi apdrošināti.
Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas mantas piemērotas sainīšiem.
Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet savus pasūtinājumus un sainīšus ar ekspresu vai pastu mums tālākai nosūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mūsu paziņojuma saņemšanas.
Lietuviešu uzņēmums.
BALTIC EXPORTING CO.
849 College St., Toronto 4, Ont. Canada.
Tel. LE 1-3098.

F. Rasay
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

DAŽĀDI
Everlast Heating Co. — LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA — Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS — HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas listes. ELMĀRA GULBIS

GEORGE A. FALLIS, Q.C., B.A., LL.B.
BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS & DOUGLAS
Barristers and Solicitors
EM 3-4451 — 365 BAY STR.

Krāsu un baltmelnās filmas attīstīšana palielinājumi
dupikāti un citi darbi ar izcilu kvalitāti atlaide
BENJAMIN Film Laboratories
51 Duchess St. EM.3-6496

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. Z. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470

TORONTO LATVIEŠU YMCA UZVAR TLSK JAUNATNES BASKETBOLA MEISTARĪBĀ

Pēdējo TLSK un Toronto Latviešu YMCAs jaunatnes basketbola spēle notika Sidrabenē. Kārtējo uzvaru guva atkal YMCA. YMCAi bija tomēr nopietni jācīnās, lai nelielo punktu pārsvaru noturētu līdz beigām. Puslaiks beidzās 27:23 YMCAs labā, bet spēle ar 47:41.

YMCAā spēlēja: Šteinhards, Pūpēdis — 2, T. Zvilna — 2, P. Zvilna, Ciemgalis — 2, Neimanis, P. Akers — 6, V. Akers — 7, Kauliņš — 24 un Dadzis — 4.

TLSK: Āboliņš — 9, Udro — 5, Ozols — 16, Ozoliņš — 8, Hausmanis, Timmermanis — 1 un Kopštāls — 2.

VIEGLATLĒTI RUDENS REKORDU MEDĪBĀS

Rudenī parasti cenšamies pārspēt savus iepriekšējos labākos sasniegumus, jo ar vēsāku dienu iestāšanos jūtamies labākā gatavībā. Tā tas ir visur sportā, arī vieglatlētikā. Tāpēc svētdien, 13. septembrī, plkst. 11.00 Sidrabenes sporta laukumā LSAK vieglatlētikas nozare rīko sacensības — Rudens rekordu medības, aicinot visus vieglatlētus „uzbrukt" Kanādas latviešu, Sidrabenes laukuma un pašu rekordiem.

Programmā: vīriešiem — 100 m skrējiens, lodes grūšana, diska mešana, šķēpa mešana, vesera mešana, tāllēkšana, augstlēkšana, trīssoļlēkšana. Sievietēm — 60 m un 100 m skrējieni, tāllēkšana, augstlēkšana, lodes grūšana, diska un šķēpa mešanas.

Sacensības jau būs zināma pārbaude nākamās vasaras jaunajo Kanadas latv. reprezentantu izraudzīšanai braucienam uz ASV sacensībām ar mūsu turienes vieglatlētiem. Tāpēc šajās sacensībās aicināti piedalīties jaunie vieglatlēti V. Treiguts, E. Pilskalnietis, V. Ziediņš, J. Zibergs, V. Korbs, P. Mukts, I. Aboltiņa, L. Stūre, K. Ceļdoma, G. Gūtmane, Ligita un Lolita Kalniņas, A. Ulmane, S. Plīse, D. Šteinharde, A. Lote, M. Miķelsone, T. Iberga, kā arī citi jaunās, vidējās un vecās paaudzes atlēti.

Pieteikšanās sacensību vietā pirms starta. Aicināti ierasties visi vieglatlētikas tiesneši.

Sezonas noslēguma sacīkstes paredzētas svētdien, 27. septembrī, Arvida Zaķa laukumā Stouffvillē, kad programmā būs arī gaŗāki skrējieni, barjēras un kārtslēkšana. Par šīm sacensībām tuvāka informācija sekos.

LIETUVIEŠU BASKETBOLA IZLASE UZVAR KANADAS OLIMPISKO VIENĪBU PAGARINĀJUMA AR 96:86

Ziemeļamerikas lietuviešu basketbola izlase, kas nesen Austrālijā guva sensacionālus panākumus, viesojās Kanadā, kur spēlēja ar Kanadas olimpisko vienību. Spēle notika Toronto. Ap 1500 skatītāju redzēja spraigu cīņu, kurā uzvarētājs izšķīrās tikai pagarinājumā.

Spēles sākums bija sekmīgāks kanadiešiem, jo lietuvieši, kas bija nakti pavadījuši ceļā, bija gaužām vāji iemetienos. Īsā brīdī Kanada veda ar 8 punktiem. Tālākā spēles gaitā, galvenokārt ar lietuviešu saspēles vadītāja Cekauska panākumiem spēle izlīdzinājās un abas vienības pārmaiņus guva punktus. Puslaiks beidzās 40:33 Kanadas labā. Lietuvieši panāca Kanadu otrā puslaika beigās uz 74 un puslaiks beidzās neizšķirti 79:79. Sekoja 5 minūšu ilgs pagarinājums. Tieši pagarinājumā lietuvieši nodemonstrēja savu klasi un pilnīgi pārvaldīja spēli, kurā atjautīgām piespēlēm sekoja arī skaisti grozu guvumi. Tiesneša beigu svilpei atskanot, lietuvieši bija atkal guvuši uzvaru — šoreiz pār Kanadas olimpisko vienību. Rezultāts bija 96:86 lietuviešu labā.

Sacīkstēs nopraudzījās arī daudzi latviešu sportisti un basketbola speciālisti un visu vienprātīgs vērtējums bija: lietuvieši var būt tiešām lepni uz savu lielisko basketbola izlasi.

NAMAMĀTEI . . .

(Pārnesums no 6. lpp.)

mizu. Katliņā apm. 3 līdz 4 minūtes savāra kopā 1½ mēra tases ūdens ar ¾ mēra tasēm cukura un gabaliņu vaniļas pāksts. Izņem vaniļas pāksti un cukura sīrupā uz lēnas uguns kādas 5 minūtes apvāra nomizotos firziķus, ar caurumotu karoti izņem no sīrupa un ieliek saldēdiena traukā. 3 tases svaigu aveņu izspiež caur sietu un saldina ar 2—3 ēdamkarotēm sīrupa, kurā vārīja firziķus, un, ja vēlas — pielej 2 tējkarotes Kirsch. Pārlej firziķiem, un ledus skapī atvēsina. Pirms galdā likšanas pārkaisa ar sagrieztām mandelēm. (Svaigas avenes var aizstāt ar paciņu atkausētu saldēto aveņu, kuŗas izberž caur sietu. Tā kā saldētās avenes jau saldinātas, tad firziķu sīrups tām nav jālej klāt. Pārpalikušo sīrupu var atšķaidīt ar ūdeni un piespiest citrona sulu atvēsinošam dzērienam).

Saldie ēdieni garšos labāk, ja tiem pieliks šķipsnu sāls, to iemēģiniet, kaut arī jūsu saldēdienu receptēs sāls nav minēta.

Saknēm būs svaigāka garša, ja tām vārot pieliks šķipsnu cukura. Un nekad neaizmirstiet virtuvē pavadītām stundām pielikt šķipsnu prieka.

Pelēns ar pavārnīcu

VAI NAKAMAIS . . .

(Pārnesums no 4. lpp.)

das mērogā. A. Tompsons arī pazīstams runātājs latviešu un citu tautību izcilākās sanāksmēs, uzstājies televizijā un rakstījis presē, visvairāk par Kanadas minoritāšu jautājumiem, bezdarbu, darba spēka racionālu izmantošanu, pilsoņu tiesībām u. c.

Kopš 1960. g. A. Tompsons vada apdrošināšanas aģentūru Toronto rietumos.

39 g. vecumā Andijam Tompsonam ir visas liberāļu partijas līderim nepieciešamās īpašības: spars, pieredze, noteikta apņemšanās un popularitāte.

KANADAS ZIŅAS

HAMILTONA

Pianiste Anna Medne (ARCT) atsāk septembŗa mēnesī klavieŗu, mūzikas teorijas un korrespondences stundas visos teoretiskos priekšmetos. Māksliniece sagatavo audzēkņus Toronto karaliskās konservātorijas eksāmeniem.

GAISA SKATE KANADAS NACIONĀLAJĀ IZSTĀDĒ

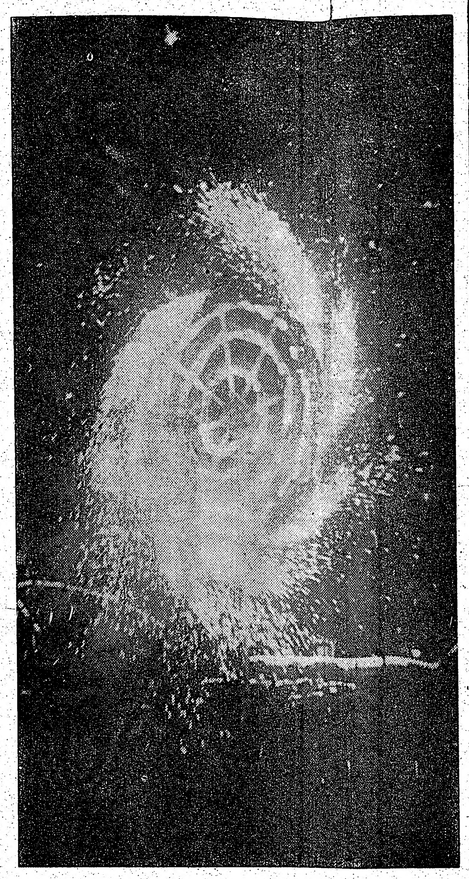

Ar lielu uguņošanu 7. septembŗa vakarā slēdz Kanadas nacionālo izstādi.

CNE (A. K.) —. Viena no visiespaidīgākajām gaisa skatēm Kanadas Nacionālās izstādes vēsturē notiks šo piektdien un sestdien, Ontario ezera krastā, pretim izstādes laukumam.

Pavisam ap 100 dažāda tipa lidmašīnu piedalīsies šajā gaisa skatē, kas ik gadus pulcina ap 300.000 skatītāju.

Kā novitāte šajā parādē būs 1920. gada Forda Tri-Motor, „Tin Goose", kas spēj lidot tikai ar 110 jūdžu lielu stundas ātrumu.

Lai parādītu aviācijas lielo progresu pēdējos 30 gados, skatē iesaistīti būs arī visjaunākā tipa bumbvezi un iznīcinātāji, to vidū US Strategic Air Command supersoniskais Hustler, kas lido 1300 jūdžu stundā.

Akrobātiku gaisā un virs ūdens demonstrēs RCAF „Red Knight" piloti, kas piedalījās arī pagājušā gada CNE gaisa skatē. Izstādes vadība paskaidro, ka šie ir visaizraujošākie, bet arī vismīstamākie lidojumi virs skatītāju galvām. Pirms vairākiem gadiem viens no pilotiem tika nogalināts CNE gaisa parādes laikā, un tagad tiek darīts viss iespējamais, lai līdzīga katastrofa neatkārtotos.

Akrobātiku un precīziju vēl demonstrēs ASV jūras spēku „zilie eņģeļi", kas pazīstami ar lielo ātrumu un fantastiskām manevrēšanas iespējām.

Visbeidzot gaisa skates apmeklētājiem būs iespēja redzēt izplētņu lēcējus, kuŗu vidū ir arī viena sieviete.

Startē Grand Rapidu nākotnes atlēti

Gr. Rapidā (AP) — Nopietnu vērību jaunu atlētu audzināšanai pievērš arī Gr. Rapidas sporta kopas Skrundas vadība, kā pārziņā vietējās ev.-lut. draudzes jauniešu vasaras nometnē Mežvidos notika jauniešu vieglatlētikas un peldēšanas sacensības.

Tajās jaunieši sasniedza šādus labākos rezultātus:

Vieglatlētikā:

(Vec. grupā) Zēniem: 60 m Varkalis 9,8, Bušs 10,2. Lodē Priedītis 9,10, Lazdiņš 8,88 m. Augstl. Priedītis 1,35, Varkalis 1,20 m.

Meitenēm: 60 m. Šķindere 10,0, Klovāne 10,2 sek. Lodē Rieksta 6,64, Avota 5,90 m. Augstl. Mežule 1,20, Purgaile 1, 15 m.

Jaun. grupā — zēniem: 60 m Stūris 11,5, Zāģeris 11,9 sek. Augstl. Stūris 1,05, Linde 0,96 m.

Meitenēm: 50 m Šķindere ce 10,2, Sarma 10,9 sek. Augstl. M. Pasteniece 1,10, B. Zāģere 1,02 m.

Peldēšanā: zēniem 50 j. br. st. Lazdiņš 38,6, Bušs 43,5, Vald manis 48,0 sek. 25 m br. st. Lazdiņš 17,7, Bušs 19,2, Valdmanis 19,9 sek.

Meitenēm (vec. grupā): 25 j. br. st. Rieksta 20,2, Purgaile 20, 9 sek.

Jaun. grupā — 25 j. br. st. Zāģere 24,8, M. Pasteniece 28,2 sek.

Sporta pasaule

INDONĒZIJAS IZPLETŅU LĒCĒJI MALĒZIJĀ

No Kualas Lampuras ziņo, ka malēziešu policija sagūstījusi vairāk kā trīsdesmit indonēziešu izpletņu lēcēju, kas izmesti Malajas dienvidos. Valdība paskaidro, ka izpletņu lēcēji bijuši Indonēzijas regulārās armijas karavīri un viņu uzdevums izveidot džungļu bāzi, ap kuŗu pulcināt vietējos Sukarno pieŗitējus. Citiem vārdiem, Indonēzija gatavojas Malajas komūnistu partizānu kara atjaunošanai.

Indonēzijas prezidents Sukarno izdevis pavēli pārtraukt visus bruņoto spēku atvaļinājumus, paskaidrojot, ka jau vistuvākā nākotnē viņam būšot kas svarīgs sakāms Malēzijas sagraušanas programmas jautājumā.

Indonēzijas agresijas gadījumā Malēzija var rēkināties ar tūlītēju militāru palīdzību no Anglijas, Austrālijas un Jaunzēlandes.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

No dzimtenes saņemta sēru vēsts, ka Dieva mierā aizgājis mans mīļais tēvs un vīra tēvs, mūsu vectētiņš un vec-vectētiņš

Augusts Krēmanis

Ādažu pagasta Vadžu māju saimnieks. Apglabāts Ādažu kapos 3. septembrī, 1964. g.

Palagos baltos kad arājs
Projām uz aizsauli steidzas,
Tirumu vagojums garais
Debesu pagalmā beidzas. Andr. Egītis.

Par viņu mīlestībā sēro:
DĒLS, VEDEKLA UN MAZMEITAS
AR ĢIMENĒM TORONTO.

Negaidot no mums šķīries mans mīļais brālis, svainis, krusttēvs un onkulis

Ludvigs Ulmanis

Dzimis 1913. g. 2. maijā Slokā,
miris 1964. g. 1. septembrī New Bedford, ASV.
Apbedīts 4. septembrī, New Bedford Riverside kapsētā

PĒC VIŅA SKUMST: MĀSA AR ĢIMENI KANADĀ

STUDENTE MEKLĒ ISTABU
klusā mājā.
Zvanīt vakaros HO 5-6715

GREENWOOD - GERRARD
IZĪRĒJAMAS
2 istabas un virtuve (gāzes plīts).
Zvanīt HO 6-1215, Toronto

BLOOR - RUNNYMEDE
IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba. Garāža.
Zvanīt RO 2-5559, Toronto

DON MILLS - LAWRENCE
(Ziemeļrietumu stūrī)
6 gadus jauns nams, ļoti tuvu iepirkšanās centram, četri dzīvokļi ar 3 guļamistabām katrā, ūdens - eļļas apkure, parkošana. Dzīvokļi izīrēti par $140.- mēnesī
Obligācijas 5¼%, iemaksa $ 8.000.-
R. KRAUS REAL ESTATE
10 Eastwood Rd.
Zvanīt K. Kārkliņam
HO 1-8158 vai HO 6-5024, Toronto.

Piemiņas brīdis pie zemniecības darbinieka kapa

Dziesmu svētku laikā Hamburgā pulcējās daudz Eiropas sabiedrisko un politisko darbinieku. Šajā sakarībā Anglijas, Vācijas un Zviedrijas latviešu zemnieku savienības rajonu valdes apmeklēja lielā latviešu zemnieku cīnītāja, Tēvzemes balvas laureāta Hermaņa Endzeliņa un viņa dzīvesbiedres atdusas vietu Gesthachtas kapsētas latviešu nodaļījumā un nolika nacionālām krāsām rotātu vainagu. Piemiņas uzrunu teica LZS centrālās valdes loceklis E. Līcis, atceroties kopīgo darbu un gaitas.

LZS Eiropas rajonu valdes un atbildīgie darbinieki Hamburgā sanāca apspriedē, kam sekoja pusdienas. LZS Vācijas rajona priekšnieks agr. J. Dagis sapulcējušos sveica un norādīja uz zemnieka lielo nozīmi kādas valsts dzīvē. Brīvajā pasaulē izklīdinātie latviešu zemnieki veic klusu sagatavošanās darbu nākotnes brīvajai Latvijai, krājot citu valstu lauksaimnieciskās atziņas, piegriežot zemnieka sabiedriski politiskā darba sasniegumiem vislielāko uzmanību.

LZS centrālās valdes loceklis E. Līcis klātesošos uzmudināja vienprātīgam darbam un nodeva LZS centrālās valdes priekšsēža A. Klīves sveicienus.

Zemnieku apspriede Hamburgā bija lietiška un vajadzīga, lai stiprinātu Eiropas latviešu zemnieku darbinieku vienprātību.

Vajadzīga PĀRDEVĒJA
delikatešu veikalā ar pilnu vai daļēju darba laiku.
Alga pēc vienošanās.
ZVANĪT
465—9905. Toronto

KANADAS BAZNICĀS

Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p. p.

TORONTO

Māc. A. Čops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv Andreja. baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī.

6. septembrī, pl. 3 dievkalpojums.

13. septembrī, plkst. 11 Kapu svētki latviešu kapsētā. Piedalīs visu triju ev.-lut. latviešu draudžu mācītāji un viesis māc. A. Voitkus.

20. septembrī, plkst. 3 dievkalpojums; pēc dievkalpojuma draudzes sapulce.

27. septembrī, plkst. 11 Svētdienas skolas mācības gada iesākšanas dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma bērnu reģistrēšana Svētdienas skolai.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto
200 Balmoral Avenue, Toronto 7; tel. 921-3327.

6. septembrī, plkst. 10 rītā dievkalpojums.

12. septembrī (sestdien), plkst. 8 vakarā Svētvakara dievkalpojums. Viesis predikants.

13. septembrī, plkst. 11 rītā Kapu svētki latviešu kapu nodaļījumā, York kapsētā. Piedalās visu trīs Toronto latviešu ev.-lut. draudžu mācītāji.

20. septembrī, plkst. 11 rītā dievkalpojums. Svētdienas skola.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā. 361 Danforth Ave.

6. septembrī, plkst. 12 dievkalpojums draudzes lauku īpašumā — Tālavā.

13. septembrī, plkst. 11 Kapu svētki.

20. septembrī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā un svētdienas skolas iesākums.

27. septembrī, plkst. 2 p.p. Pļaujas svētku dievkalpojums. Tūlīt pēc dievkalpojuma draudzes vakars Sv. Barnaba baznīcas augšējā zālē.

Bramptonā: 13. septembrī, pl. 1.30 p.p. dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

6. septembrī, plkst. 11 pr. p. dievkalpojums

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

20. septembrī, plkst. 3,30 p. p. Bībeles svētku dievkalpojums ar dievgaldu, dziesmu lapiņas, māc. J. Prauliņš.

LONDONĀ

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5093.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

6. septembrī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums, māc. J. Prauliņš

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancouver 8, B. C., tel. 224-5195.

Vankuveras Latviešu ev. - lut. draudze.

MONTREĀLA

Māc. Viesturs Šēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394. Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze Montreālē.

Mācītāja Viesturs Šēfera vadītie dievkalpojumi augusta mēnesī notiks draudzes lauku īpašumā Tērvetē; tad draudzes dievkalpojumu pilsētā nebūs, jo baznīca tiek iekšpusē remontēta.

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montrcālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

6. septembrī dievkalpojums nenotiks.

13. septembrī dievkalpojums pl. 1,30 p. p.

20. septembrī plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums.

27. septembrī plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10,45 — 11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Otavas raidītājs.

PAZIŅOJUMS

Pirmās latviešu ev.-lut. draudzes Toronto padome sasauc draudzes locekļu ārkārtēju sapulci, kas notiks 1964. gada 20. septembrī, plkst. 4.30 pēc pusdienas Andreja baznīcas zālē, ar sekojošu darba kārtību:

1. **Sapulces amatpersonu vēlēšanas.**
2. **Draudzes satversmes 1. nod. 1. panta grozīšana, kas līdzšinējā redakcijā ir: „Šīs draudzes vārds un nosaukums ir: „Pirmā latviešu evaņģeliski luteriskā draudze Toronto." Ierosinājums turpmāk saukties: „Sv. Andreja latviešu evaņģeliski luteriskā draudze Toronto."**
3. **Draudzes satversmes 10. nod. 5. panta grozīšana, kas līdzšinējā redakcijā ir: „. . . ne mazāk kā 10 proc," turpmāk izteikt: „ne mazāk kā 50 aktīvi draudzes locekļi."**
4. **Zemes gabala, apm. 15 akru, pirkšana Sidrabenes paplašināšanai.**
5. **Dažādi jautājumi.**

Draudzes padome.

KSENIJAS BRANTES koncertam

Svētdien, 6. septembrī, plkst. 5 p.p. Sv. Miķeļa katedrāles Mūzikas zālē, Bond ielā 66, Toronto, ieejas kartes dabūjamas LOTUS puķu veikalā piektdien un sestdien, līdz veikala slēgšanas laikam, svētdien 1 st. pirms koncerta sarīkojuma zālē pie kases.